

สภาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

พัชรา สมควร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

พัชรา สมควร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีวิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง เรื่อง “สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
พะเยา

.....
(ดร.น้ำฝน กันมา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัถ)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

สิงหาคม 2559

The logo of the University of Phayao is a large, light purple watermark in the background. It features a central emblem with a crown and two pillars, surrounded by a circular border containing the text 'มหาวิทยาลัยพะเยา' (Mahavithayalai Phayao) in Thai and 'UNIVERSITY OF PHAYAO' in English.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จาก ดร.น้ำฝน กันมา ที่ปรึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ที่ได้ให้คำแนะนำ เสนอแนะและตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณขอบคุณที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญซึ่งมากด้วยความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบด้วย นายจำนงค์ จันแปงเงิน ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลกุ๊กขาว (บ้านดอนตัน) อำเภอกุ๊กขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 นายอดุลย์ อ่อนนวล ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลเชียงคำ (วัดพระธาตุสบแวน) อำเภอเชียงคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 และ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณะครูในกลุ่มโรงเรียนกุ๊กขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ให้กำลังใจและเอาใจใส่เป็นอย่างดี จึงสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้

คุณค่าใด ๆ ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการศึกษา ขอยกคุณงามความดีให้แก่คุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนทำให้ประสบผลสำเร็จ

พัชรา สมควร

เรื่อง: สภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ผู้ศึกษาค้นคว้า: พัชรา สมควร การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา,

2559

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.น้ำฝน กันมา

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คนข้าราชการครู จำนวน 166 คน รวมทั้งสิ้น 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารวิชาการใน 8 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีสภาพการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ควรประชุมชี้แจงการประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตร และควรคำนึงถึงการวัดผลของความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ควรส่งเสริมครูอบรมพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ควรพัฒนาความรู้ด้านวิจัย ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพภายในแก่ครู

Title: A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL IN PUSANG GROUP UNDER PHAYAO PRIMARY EDUCATIONAL AREA OFFICE 2

Author: Patchara Somkuan, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2016

Advisor: Dr.Numfon Gunma

Keywords: Academic Administration

ABSTRACT

The purposes of research were to study academic administration and development of academic administration of school in Phusang group under Phayao primary education area office 2. The population of this research were 20 school administrators and 166 teachers. A total of 186 persons. The instrument used for collecting the data was rating scale questionnaire. Scope of the academic administration of the school is the develop the corporate 8 Curriculum. There were Curriculum development, leaning process development, the education supervision, The evaluation, Media innovation and technology for education, Research to improve the quality of education, The development of learning resources and the quality assurance in education. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results showed that.

1. The results to study the academic administration and development of academic administration of school in Phusang group under Phayao primary education area office 2, found that, was the high of level. Considering was aspects found that the quality assurance in education was the highest level, The second was The development of learning resources, Media innovation and technology for education, leaning process development, The evaluation, Curriculum development, the education supervision, and the lowest was research to improve the quality of education.

2. Guidelines for the development of Academic Administration of school in Phusang group under Phayao primary education area office 2, There were Curriculum development, should be analysis of the Basic Education Core Curriculum 2008 Leaning process development, teachers make learning Educational Levels. The education supervision, should be evaluated systematically. The evaluation, Should a meeting to assess compliance with Curriculum. And should be considered a measure of the difference between the people. Media innovation and technology for education, Teacher training should be encouraged to develop innovative media. Research to improve the quality of education, should be development research knowledge. The development of learning resources, Assigned to teachers in the learning center. And the quality assurance in education. The cognitive approach to quality assurance to teachers.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดการบริหารงานวิชาการ	9
การสังเคราะห์งานวิจัย	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากร.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.....	56
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.....	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุป	73
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	73
วิธีดำเนินการวิจัย	73
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	94
ภาคผนวก ข ตารางการหาค่า IOC	105
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	114

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
2	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศ.....	54
3	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามอายุ.....	54
4	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่ง	55
5	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามระดับ การศึกษา	55
6	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามประสบการณ์ การทำงาน	56
7	แสดงสรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 2.....	56
8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	57
9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้.....	59
10	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการนิเทศในสถานศึกษา.....	60
11	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน	61
12	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 63
14	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้..... 64
15	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา..... 65
16	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทาง การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา..... 66
17	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทาง การบริหารจัดการเรียนรู้..... 67
18	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการนิเทศ ในสถานศึกษา..... 68
19	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทาง การวัดผลและประเมินผลการเรียน..... 69
20	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการจัด สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในสถานศึกษา 70
21	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา..... 70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทาง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้..... 71
23	แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทาง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา..... 72

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	48

บทที่ 1

บทนำ

นโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาเริ่มแรกของคนในชาติตั้งนั้นเพื่อให้เกิดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดใต้น มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไปและการดำรงชีวิตในอนาคตสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ดังนี้ เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบกระบวนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบ ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เร่งปรับปรุงสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะและกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพเพื่อการให้บริการที่ดี มีความสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้เป็นอย่างดี เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนเรียนเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจและมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน เป็นสถานศึกษาคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล สร้างระบบการควบคุมการจัดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศและข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีนโยบายประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 1-2)

ในปัจจุบันการวัดและประเมินผลนักเรียนที่มีหลายรูปแบบ หน่วยงานที่วัดและประเมินผลนักเรียน ได้แก่ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ที่ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตาม พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 หมวด 1 มาตรา 5 ให้จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นเรียกว่า “สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)” เรียกโดยย่อว่า “สทศ.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า

“National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “NIETS” มาตรา 7 ให้สถาบันมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย พัฒนาและให้บริการทางการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติและระดับนานาชาติ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2555, หน้า 16–20) จากการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ยังไม่ถึงระดับมาตรฐานประเทศที่พัฒนาแล้ว ถึงแม้จะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงของการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพผู้เรียนในระดับนานาชาติผลการประเมินผู้เรียนระดับชาติ ของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2557 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาหลัก 5 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ มีบางระดับชั้นในบางรายวิชาได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ร้อยละ 50 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 10–11) ส่วนค่าเฉลี่ยรวมทุกวิชา ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มโรงเรียนภูซาง ในปีการศึกษา 2557 มีค่าเฉลี่ยรวม คือ ร้อยละ 49.30 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับเขตพื้นที่ ร้อยละ 47.42 ระดับสังกัด ร้อยละ 44.24 และระดับประเทศ ร้อยละ 45.74 ถึงแม้จะมีคะแนนมากกว่าทุกระดับ แต่คะแนนรวมยังไม่ถึงร้อยละ 50 ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ของกลุ่มโรงเรียนภูซาง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2, 2558, หน้า 26)

การบริหารวิชาการในโรงเรียน จึงถือว่า เป็นงานสำคัญของโรงเรียนที่จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะการบริหารวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การวางหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษาและวัดผลประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สามารถประกอบอาชีพได้ และดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าของระบบ สถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 8) ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสนับสนุนการศึกษาเพื่อ ยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้มีแนวทางในการบริหาร วิชาการแก่โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล เพื่อเป็นการบริหารจัดการมีความคล่องตัวขึ้น โดยมี แนวทางการบริหารวิชาการ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546,

หน้า 32-33) จากคะแนนค่าเฉลี่ยรวมการสอบระดับชาติ O-Net ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มโรงเรียนภูซางมีคะแนนมากกว่าทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็น ระดับเขตพื้นที่ ระดับสังกัด ระดับประเทศ แต่คะแนนรวมยังไม่ถึงร้อยละ 50 ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ของกลุ่มโรงเรียนภูซาง ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซางให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยศึกษาการบริหารงานวิชาการที่มีเนื้อหา ดังนี้

- 1.1 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้
- 1.3 ด้านการนิเทศในสถานศึกษา
- 1.4 ด้านการวัดผลประเมินผล
- 1.5 ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี
- 1.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.7 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.8 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน ข้าราชการครู จำนวน 166 คน รวมทั้งสิ้นรวมทั้งสิ้น 186 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น การบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

3.1 แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

- 3.1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 3.1.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
- 3.1.3 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 3.1.4 ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
- 3.1.5 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
- 3.1.6 ขอบข่ายงานวิชาการ

- 1) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การบริหารจัดการเรียนรู้
- 3) การนิเทศในสถานศึกษา
- 4) วัดผลประเมินผลการเรียน
- 5) สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี
- 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา
- 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 8) การประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สภาพการบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การดำเนินงานใด ๆ ในกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่ก่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาให้การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมถึงพัฒนาความสามารถทักษะชีวิตและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มี 8 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างของโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนครูคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนชุมชนและนำไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศติดตามประเมินผลแล้วนำมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน

3. ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในด้านการนำหลักสูตรไปสู่การพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยมีการวิเคราะห์ปัญหา มีการวางแผนในด้านการจัดครูเข้าสอนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการตรวจสอบนิเทศติดตามการทำแผนและวิธีการสอนรวมถึงการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถความถนัดของตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

4. ด้านการนิเทศในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนได้วางแผนและดำเนินการร่วมกัน เริ่มตั้งแต่สร้างตระหนักรู้และความเข้าใจเรื่องการนิเทศพร้อมทั้งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบมีการดำเนินการและการประเมินผลตามแผนเพื่อเป็นการชี้แนะให้ความช่วยเหลือความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนอันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษา

5. ด้านการวัดผลประเมินผล หมายถึง การกำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพผู้เรียนและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อเป็นสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะประกอบไปด้วย จัดทำนโยบายรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กำหนดเกณฑ์แนวปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินไว้ชัดเจน

6. ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี หมายถึง การที่ครูผู้สอนได้พัฒนาความคิดหรือการกระทำปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้ร่วมกันกับผู้เรียนเพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการผลิตจัดหาพัฒนาและประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมเหล่านั้นด้วย

7. **ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา** หมายถึง การวิเคราะห์วิจัยบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ

8. **ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้** หมายถึง การดำเนินกิจการเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้แก่ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา การประเมินแหล่งเรียนรู้และการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

9. **ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา** หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จวางแผนดำเนินการพัฒนางานตามแผนติดตามและมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

10. **กลุ่มโรงเรียนภูซาง** หมายถึง โรงเรียนที่ดำเนินการสอนในกลุ่มโรงเรียนภูซาง 20 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนอนุบาลภูซาง (บ้านดอนตัน) โรงเรียนบ้านสบบง โรงเรียนบ้านปง โรงเรียนบ้านดอนไชย โรงเรียนบ้านแสง โรงเรียนบ้านดอนมูล โรงเรียนบ้านร่องเชียงแรง โรงเรียนบ้านสถาน โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเลา โรงเรียนทุ่งด้ว โรงเรียนบ้านฮวก โรงเรียนบ้านปงใหม่ โรงเรียนบ้านก้อหลวง โรงเรียนบ้านก้อน้อย โรงเรียนบ้านสา โรงเรียนบ้านทุ่งกล้วย โรงเรียนบ้านแก โรงเรียนบ้านแกใหม่นิคม โรงเรียนบ้านป่าสัก และโรงเรียนบ้านน้ำเป็้อย

11. **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2** หมายถึง แนวทางที่สถานศึกษาใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนภูซางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ได้ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการ
2. ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนภูซางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการและการตัดสินใจวางแผนการบริหารการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับ เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซางสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยได้ศึกษา ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังหัวข้อเรียงลำดับต่อไปนี้ ดังนี้

1. แนวคิดการบริหารงานวิชาการ
  - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
  - 1.3 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.4 ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
  - 1.5 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
  - 1.6 ขอบข่ายงานวิชาการ
    - 1.6.1 การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
    - 1.6.2 การบริหารจัดการเรียนรู้
    - 1.6.3 การนิเทศในสถานศึกษา
    - 1.6.4 วัดผลประเมินผลการเรียน
    - 1.6.5 สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี
    - 1.6.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา
    - 1.6.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
    - 1.6.8 การประกันคุณภาพการศึกษา
2. การสังเคราะห์งานวิจัย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีคุณภาพให้ได้ประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง การบริหารงาน หรือการดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี

ทรงเพชร ใจทน (2551, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน อาจกล่าวได้ว่า เป็นการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้จัดกิจกรรมทางวิชาการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประทุมพร ไม่ทิม (2552, หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการจัด กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตาม เป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนของงานวิชาการ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 16) บันทึกว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานโดยการผสมผสานทรัพยากรในการจัด กิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ทุกด้านให้แก่ นักเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ มีทักษะชีวิตและสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานใด ๆ ในโรงเรียนที่ ก่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาให้การเรียนรู้ของผู้เรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงพัฒนาความสามารถทักษะชีวิตและสามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

หลักการบริหารงานวิชาการมาประยุกต์ใช้เพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดดั่งนักวิชาการเสนอไว้ ดังนี้

เกสรี แจ่มสกุล (2551, หน้า 16) หลักการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้อง มีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลักมุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีม มีการ

กระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองตลอด มีการติดตามประเมินผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ

ซูลี รุ่งพานิช (2552, หน้า 79) หลักการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดที่จะนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำ คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาโดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำ ให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลและความประหยัด การดำเนินงานวิชาการโดยอาศัยหลักดังกล่าว ย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellence) ได้ ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายที่ทำให้งานวิชาการมีระบบ
2. การจัดโครงสร้างบริหารงานวิชาการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร จะทำให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ
3. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติจะทำงานดำเนินไป โดยให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. การมีเอกภาพในจุดมุ่งหมายจะทำให้การดำเนินงานสอดคล้องสัมพันธ์และเป็นทิศทางเดียวกัน
5. การมีวินัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการจะสามารถทำงานดำเนินไปได้ด้วยดี
6. บุคลากรทุกคนต้องการขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
7. การประสานงานความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์และความร่วมมือย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จของหน่วยงาน
8. ความริเริ่มสร้างสรรค์และการพัฒนางานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานวิชาการ
9. การติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนางานวิชาการ
10. การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ ศิลป์ ทักษะ และเทคนิคในการบริหารงาน

ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2545, หน้า 9) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการองค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจพัฒนาศักยภาพเป็นที่

ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล เป็นต้น

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหาร ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะและคณะกรรมการวิชาการโดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพประสิทธิผลและประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้ง การคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม มักใช้ 2 คำนี้ควบคู่กัน คือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนของทางวิชาการจึงต้องคำนึงถึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ เช่น การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การนิเทศงานวิชาการและการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์เป็นแนวคิดเพื่อให้การปฏิบัติบรรลุความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพนักเรียนและคำนึงถึงบุคลากร ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนและดูแลเอาใจใส่ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนี้

4.1 ยึดหลักให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีผู้บริหารครูผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

4.2 มุ่งส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

4.3 มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4.4 มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีตัวชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้น

4.5 มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นแนวคิดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ บรรลุความสำเร็จของการบริหารวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพนักเรียน และยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

หน้าที่ของหน่วยงานหรือสถาบันทางการศึกษาให้ความรู้แก่ผู้เรียนผู้รับบริการและประชากรกลุ่มเป้าหมายหลาย ๆ ทักษะ กล่าวถึง งานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด ผู้บริหารทุกคนควรรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การให้บริการทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 100) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานการบริหารงานวิชาการควรให้ความสำคัญรับผิดชอบสูงสุด ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา

เกสรี แจ่มสกุล (2551, หน้า 19) กล่าวถึง งานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักในการบริหารของสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนมีคุณภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 33) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

1. งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญาความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และค่านิยม ให้นักเรียนเป็นคนเก่งคนดีและมีความสุขในการดำเนินชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม

2. งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียนเมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมาก ปริมาณงานด้านอื่น ๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย

3. งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน ทั้งงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ ซึ่งจะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการโรงเรียนจะได้รับการจัดสรร งบประมาณมากขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียน

4. งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของโรงเรียนการพิจารณาคุณภาพของ โรงเรียนต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการ โดยพิจารณาวิธีการและผลผลิตของระบบงานวิชาการ เช่น วิธีการจัดการเรียนรู้ของครู การบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครูทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดกับนักเรียนเป็นต้น

5. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการกระตุ้นและ ส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนต้องรู้จักวางแผนติดต่อสื่อสาร ประสานงาน ควบคุมบังคับบัญชา วินิจฉัย สั่งการ และ มอบหมายงานให้ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดหมายของ หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากความสำคัญของงานวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนที่มีความสำคัญ เป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียน การจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนและเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นาองค์กร ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็น ภารกิจที่สำคัญของโรงเรียนที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้คุณธรรมจริยธรรม และทักษะชีวิตเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้

สรุปความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการนับว่า เป็นงานที่สำคัญของโรงเรียนเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียนผู้บริหารต้องสนใจและเข้าใจเป็นอย่างดีที่จะสร้างผู้เรียน ให้มีคุณภาพมีความรู้มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนดเพื่อนำไปใช้ในการ ดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 3) ให้ความหมาย การบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารเป็นศาสตร์ คือ เป็นหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎี ที่พึงเชื่อถือได้อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหาร การศึกษา การบริหารการศึกษาเป็นศิลป์ คือ การบริหารในลักษณะการปฏิบัติที่ต้องอาศัย ความสามารถประสบการณ์และทักษะที่ผู้บริหารแต่ละคนจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งนับเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสม กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม

ซุ่มคักดี อินทร์รักษ์ (2547, หน้า 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติขององค์กร ผู้บริหารต้องสร้างทักษะในการบริหาร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทฤษฎีการบริหารของอองรี ฟาโยล (Henri Fayol) สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฟาโยลได้เสนอองค์ประกอบขั้นพื้นฐานของการบริหารไว้ ดังนี้

1. การวางแผน (To Plan) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารเป็นภาระหน้าที่และเป็นการใช้ศิลปะของภาวะผู้นำที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นต้องทราบถึงหลักสำคัญในการวางแผนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลยิ่งขึ้น

2. การจัดองค์กร (To Organize) เป็นกระบวนการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อความสัมพันธภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะสามารถทำให้องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย คน (People) หน้าที่การงาน (Function) และปัจจัยทางกายภาพต่าง ๆ (Physical Factors) ขององค์กรหรือการบริหารงานวิชาการ

3. การบังคับบัญชา (To Command) เป็นการบริหารงานงานวิชาการตามอำนาจหน้าที่ตามระเบียบแบบแผนวิธีการและมาตรฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้น โดยอาศัยศิลปะการเป็นผู้นำหลักมนุษยสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

4. การประสานงาน (To Coordinating) เป็นการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญ ดังนั้น การประสานงานจึงเป็นการประสานใจที่มีส่วนสำคัญในการส่งผลให้การบริหารงานวิชาการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. การควบคุม (To Control) เป็นการกำกับติดตามตรวจสอบการดำเนินงานและความก้าวหน้าในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการพัฒนางานและผลสำเร็จในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปรับปรุงและเป็นข้อมูลในการพัฒนางานต่อไป

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2546, หน้า 10-11) กล่าวถึง แนวคิดของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้ คือ กระบวนการบริหารที่ดีต้องมุ่งประโยชน์ของบุคคล นักเรียน ประชาชน ภาวะประเทศชาติ บริหารในองค์กรรวมมุ่งผลสัมฤทธิ์และต้องเป็นเป้าประสงค์ที่เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะการบริหารวิชาการหรือการเป็นผู้นำทางการศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึง 1. ปัจจัยนำเข้า (Input) 2. กระบวนการ (Process) 3. ผลผลิต (Output) 4. ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) การเป็นผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน จะต้องผู้นำในการปฏิรูปการศึกษา (วิสัยทัศน์) สามารถใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการปฏิรูปการศึกษา (พันธกิจ) มีการวางแผนกรอบการดำเนินงานร่วมกันและใช้แผนกลยุทธ์เป็นเครื่องมือได้ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Management For Results) คือ การบริหารที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ คือ ผลสัมฤทธิ์เป็นหลักโดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่ต้องอาศัยตัวชี้วัดเป็นเครื่องสะท้อนผลงาน

ให้ออกมาเป็นรูปธรรม ซึ่งผลการประเมินนี้นำมาใช้เป็นคำตอบถึงความคุ้มค่าในการทำงาน และใช้ปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้น

สรุปทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นกระบวนการในการวางแผนการจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม เป็นวิธีการบริหารงานวิชาการที่เป็นสากล มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารงานที่ต่อเนื่อง สามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการขององค์กรในที่สุด

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษารุงเทพมหานคร (2554, หน้า 22) การบริหารงานวิชาการเป็นการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีกระบวนการ ดังนี้

1. การเตรียมการเป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญ เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการบริหารงานวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะให้แก่บุคลากรตลอดจนจัดเตรียมเอกสารวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

2. การดำเนินการมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวางแผนผู้บริหารโรงเรียนต้องวางแผนงานทางด้านวิชาการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้ ดังนี้

2.1.1 การกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน

2.1.2 การกำหนดเป้าหมาย

2.1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

2.1.4 การจัดบุคลากร

2.1.5 การจัดสรรงบประมาณ

2.1.6 การจัดทำแผนงานโครงการปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อให้การบริหารวิชาการดำเนินไปตามเป้าหมายและขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ โดยคณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผน

2.2 การปฏิบัติงานตามแผนผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการมอบหมายสั่งการ ควบคุม กำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การวัดและประเมินผลผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่จัดให้มีการนิเทศกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้

2.4 การปรับปรุงหรือการพัฒนาเป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุง การปฏิบัติงานด้านวิชาการ ตลอดจนการวางแผนงานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. การรายงานผลการรวบรวมผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการตามแผนงานและเขียนรายงานสรุปผลการดำเนินงานตลอดจนเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงในปีต่อไป

วชิราภรณ์ พรหมนาทม (2553, หน้า 40-41) ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงานให้คล่องตัวในการบริหาร ในหลักการเบื้องต้นจึงต้องชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักในสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของสภาพชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมี ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่า ผู้เรียนสำคัญมากที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีวัดคุณภาพในการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปกระบวนการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานตามเป้าหมายหรือแผนที่วางไว้ โดยมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การวัดผลประเมินผล การปรับปรุงหรือการพัฒนาเพื่อจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

ขอบข่ายงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 17-18) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานวิชาการประกอบด้วย การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน และการจัดการวัดและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538, หน้า 7) สรุปได้ว่า ขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย 7 งาน ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานด้านการจัดเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานการนิเทศภายใน และงานอบรมทางวิชาการ ฉะนั้น สำหรับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมตามขอบข่ายของงานวิชาการซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ 7 งาน คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานด้านการเรียนการสอน

3. งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานการวัดและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศภายใน
7. งานอบรมทางวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, หน้า 36) ได้กล่าวถึง งานวิชาการของโรงเรียนว่าเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน
2. การสอนและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตรกับเรื่องการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
3. กิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองและเสริมสร้างหลักสูตรให้เป็นที่สมบูรณ์ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร
4. สื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุดเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรกับเรื่องห้องสมุดและเสริมความทันสมัยทางวิชาการของครูโดยตรง
5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามจุดหมายและหลักการของหลักสูตรกับการประเมินมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียน
6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพสำหรับบุคลากรครูและบุคลากรทางวิชาการของโรงเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 9-14) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. งานหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ งานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวมวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การกำหนดการเตรียมการและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ การร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน

2. งานการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะต้องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ การกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนผู้ปกครองระหว่างปี และการรายงานผลของสถานศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

3. งานการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบเพื่อการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมดูแลส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ การร่วมกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ฯลฯ

4. งานการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาาร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะ ๆ การควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้

5. งานการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องหรือข้อควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษา การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

6. งานการบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการที่เป็นการสนับสนุนงานหลักทางวิชาการ การกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่จะดำเนินการ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้

7. งานการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมด การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและการสนทนาศึกษา การควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานอื่น ๆ

8. งานการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดหัวข้อประเมินผลงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมินการสรุปผลและการเขียนรายงานประจำปี ขอบข่ายงานวิชาการเป็นขอบข่ายของเนื้อหาสาระของงานวิชาการที่กำหนดให้ปฏิบัติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-34) ได้กำหนดขอบข่ายและภาระงานให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ

บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดขอบข่ายและภาระงาน ออกเป็น 12 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

ขอบข่ายและภาระกิจงานวิชาการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น พ.ศ. 2550 แบ่งออกเป็นขอบข่ายและภาระกิจงานวิชาการจำนวน 17 งาน ดังนี้

1. งานพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. งานวางแผนงานด้านวิชาการ
3. งานจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. งานวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. งานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. งานนิเทศการศึกษา
10. งานแนะแนว
11. งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. งานส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. งานประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. งานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคลครอบครัวขององค์กรหน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. งานจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. งานคัดลอกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. งานพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 32) ได้กำหนด
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไว้ ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
  - 1.1 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการ
  - 1.2 การจัดทำแผนงานวิชาการ
2. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.2 การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้
  - 2.3 การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร
  - 2.4 การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.5 การรายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.6 การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
3. การบริหารการจัดการเรียนรู้
  - 3.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - 3.2 การบริหารจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
  - 3.3 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน
  - 3.4 การจัดการศึกษาพิเศษ
4. การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
5. การวัดผลประเมินผลการเรียน
6. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้
  - 6.1 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี
  - 6.2 การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเข้มแข็งทางการศึกษา
9. การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานวิชาการมีความคล้ายคลึงกันและสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ บริหารวิชาการที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรภายใต้การบริหารงาน 8 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การนิเทศในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการประกันการศึกษา

1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

วิโรจน์ มังคละมณี (2540, หน้า 4) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรนั่นเอง ผู้มีความสำคัญในการบริหารการใช้หลักสูตรในโรงเรียนก็คือผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการการใช้หลักสูตรเป็นอย่างดี จึงจะสามารถบริหารจัดการการใช้หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 3) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การจัดการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพโดยสถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ อาทิ ฝ่ายบริหารครูผู้สอนผู้ปกครองชุมชนโดยทั่วไปมีการดำเนินการใน 2 ส่วน คือ

1. การดำเนินการระดับสถานศึกษาดำเนินการโดยองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษารวมทั้งแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารบันทึกรายงานผลการเรียน ซึ่งต้องใช้ร่วมกันในสถานศึกษานั้น ๆ

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน ดำเนินการโดยครูผู้สอนแต่ละคนออกแบบหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ครูสอนรายวิชาเดียวกันระดับชั้นเดียวกัน อาจพิจารณาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้หรืองานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือวิธีการวัดประเมินผลอาจต้องปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

วิไลวรรณ วรางคณากุล (2556, หน้า39-42) การบริหารจัดการหลักสูตรมีกระบวนการ ดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการจัดทำเอกสารในระดับสถานศึกษา ในองค์คณะบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ เมื่อจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อย การจัดทำรูปเล่มและการจัดแบ่งจำนวนเล่มของหลักสูตรโรงเรียนขึ้นอยู่กับพิจารณาตามความเหมาะสมของโรงเรียนเพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการและการนำไปใช้หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดทำหลักสูตร

1.1 ประชุมสร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้มีความรู้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและจัดทำหลักสูตรควรเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนชุมชน

1.3 จัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาโดยศึกษาวิเคราะห์ปัญหา กำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้อมูลและบริบทของโรงเรียน

1.4 สรุปรียบเรียงการจัดทำหลักสูตร

1.5 ประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้หมายถึงการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้บังเกิดผล รวมถึงการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเพื่อการพัฒนาหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในห้องเรียน และอำนวยความสะดวกให้ครูสามารถสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดเอกสารประกอบหลักสูตร การเตรียมบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม การบริหารและบริการหลักสูตร และการนิเทศการใช้หลักสูตร สิ่งสำคัญในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ควรดำเนินการ ดังนี้

2.1 สร้างความรู้ความเข้าใจบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรศึกษาวิเคราะห์ทำความเข้าใจหลักสูตรที่จะนำไปใช้ให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทำนองเดียวกันและสอดคล้องต่อเนื่องกัน

2.2 ประสานองค์คณะบุคคลทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การสนับสนุนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ นับแต่การเตรียมหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในด้านวิธีการ สื่อ การประเมินผล การจัดอบรมผู้ใช้หลักสูตรในห้องเรียน การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร

2.3 การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนและเตรียมการไว้ โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จได้ คือ งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตร ตลอดจนสถานที่ที่จะเป็นแหล่งให้ความรู้และประสบการณ์ สิ่งเหล่านี้จะต้องได้รับการจัดเตรียมไว้อย่างดีพร้อมที่จะให้การสนับสนุนเมื่อได้รับการร้องขอ

2.4 พัฒนาครูอย่างเต็มที่และจริงจัง ตั้งแต่การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจทักษะและเจตคติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอย่างเข้มข้น การให้การสนับสนุนด้านปัจจัยต่าง ๆ การสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา การติดตามประเมินผลการปฏิบัติการสอนของครูอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาประสิทธิภาพในการสอนของครูอย่างหลากหลาย เช่น การจัดอบรมสัมมนาเป็นระยะ ๆ การเผยแพร่เอกสารที่เป็นประโยชน์ การพาไปทัศนศึกษา การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ฯลฯ

2.5 ประสานความร่วมมือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาครูให้สามารถให้หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและนิเทศติดตามการปฏิบัติงานร่วมกับครูอย่างใกล้ชิด

2.6 การติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกฝ่ายทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะต้องกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อจะได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาประเมินวิเคราะห์พัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและวางแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

3. การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษาใช้ในการควบคุมคุณภาพ โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการติดตาม เช่น การตรวจเยี่ยมและการสังเกตการณ์ในชั้นเรียนการสอน และการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ การบันทึกหลังสอน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดให้มีแผนการนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ดำเนินการให้กระบวนการนิเทศเป็นวัฒนธรรมในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาบนพื้นฐานความรู้เป็นกัลยาณมิตร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและยอมรับการเปลี่ยนแปลงสถานภาพระหว่างการเป็นผู้นิเทศและเป็นผู้รับการนิเทศ ควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 ร่วมกันกำหนดความต้องการในการรับการนิเทศหรือกำกับติดตามเพื่อเฝ้าระวังมิให้คุณภาพการจัดทำและใช้หลักสูตรเกิดปัญหาอุปสรรคและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน

3.2 สร้างความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรในเชิงบวกแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาว่า มิได้เป็นกระบวนการจับผิด แต่เป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือเพื่อให้การใช้หลักสูตรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3.3 กำหนดข้อตกลงเพื่อการขับเคลื่อนการนิเทศติดตามร่วมกันและมีแผนการดำเนินการอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการให้มีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบครบวงจรทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม

4. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นหลักประกันว่า ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย คุณธรรมบรรลุดตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับชาติและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข กระบวนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสามารถดำเนินการได้ทั้งระหว่างการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แล้ว หรือการติดตามจากผลผลิต คือ ผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรนั่นเอง เพื่อให้การประเมินผลการใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายของการควบคุมคุณภาพสถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินทั้งระบบ คือ

4.1 กำหนดให้มีการประเมินการใช้หลักสูตรเป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษา

4.2 สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองกับคณะครู

4.3 วางระบบเครือข่ายการทำงานและมอบหมายงานการประเมินให้คณะผู้ปฏิบัติงานแต่ละคณะดำเนินการประเมินเป็นระยะ ๆ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่า คณะใดต้องประเมินรายการใดบ้าง สรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การรายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของคณะครูและผู้บริหารโรงเรียนเสนอจุดเด่นจุดที่ต้องการพัฒนาความสำเร็จและ/หรือปัญหาของการนำไปใช้ตามองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบและเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนชุมชนบรรลุเป้าหมายการศึกษาของชาติต่อไป

6. การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนและความต้องการของผู้ปกครองชุมชนโดยรวบรวมข้อมูลจากการประเมินผลตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ประเมินตัวหลักสูตรโดยมีหัวข้อในการพิจารณา เช่น ความครบถ้วนขององค์ประกอบหลักสูตร ความครอบคลุมเนื้อหาสาระตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงและค่าน้ำหนัก วิธีการวัดและประเมินผล

6.2 ประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคตเพื่อนำมาใช้กำหนดโปรแกรมการเรียนและเวลาเรียน

6.3 ประเมินความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อนำมาใช้กำหนดโปรแกรมการเรียนและโครงการต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาหมายถึงการดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนชุมชน และนำไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล แล้วนำมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน

2. การบริหารจัดการเรียนรู้

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 8) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กรโดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผนการจัดการองค์กร การนำการติดตามตรวจสอบและการประเมินผล ตลอดจนจรรยาบรรณการดำเนินงาน ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด โดยมีปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ คือ ตัวผู้เรียน เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า การกระทำหรือการตอบสนอง

2.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีกระบวนการที่หลากหลาย ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

2.2 กระบวนการการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ก. ประชุมระดมสมองสร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ข. ศึกษาสภาพปัญหาปัญหาความต้องการ ผลการจัดการศึกษารายงานประจำปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารสนเทศของโรงเรียน สํารวจความต้องการ ปัญหาอุปสรรค การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนในปีปัจจุบัน โดยให้ครูมีส่วนร่วมทุกคน

2.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งครูเข้าสอนให้ตรงกับความต้องการ ความสามารถ และความต้องการ จัดตารางสอนให้ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษา

2.4 กำหนดขอบข่ายงาน

ก. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ข. การจัดทำแผนการเรียนรู้ตรวจสอบและนิเทศการจัดทำแผนการเรียนรู้วิธีจัดการเรียนรู้

ค. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.5 การบริหารจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความถนัดวิถีชีวิตความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความสามารถ และศักยภาพของนักเรียน เน้นกระบวนการที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ฝึกทักษะให้คิดเป็น จัดการได้ ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น

1. กระบวนการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ประชุมชี้แจงนโยบายวัตถุประสงค์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน

ก. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งกำหนดบทบาทหน้าที่

ข. วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทาง

ค. ส่งเสริมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ

ง. ดำเนินงานตามแผน

จ. ประเมินผลระหว่างปฏิบัติงานในระดับกลุ่มย่อยกลุ่มใหญ่ตามลำดับส่งเสริมให้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลังการประเมินผล

ฉ. สรุปผลรวบรวมจัดทำรูปเล่มรายงานผู้ที่เกี่ยวข้อง

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เห็นคุณค่าในการประกอบ

สัมมาอาชีวะ เป็นผู้มีระเบียบวินัย ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งมี 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ รวมถึงมีการบริหารทางวิชาการที่ส่งเสริมพัฒนา ศักยภาพสู่ความเป็นเลิศการจัดสอนซ่อมเสริมและบริหารงานเพื่อส่งเสริมวิชาการ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในด้านการ นำหลักสูตรไปสู่การพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยมีการวิเคราะห์ ปัญหา มีการวางแผนในด้านการจัดครู ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ และมีการตรวจสอบ นิเทศติดตาม การทำแผน และวิธีการสอน รวมถึงการจัด บรรยายภาคที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนา ศักยภาพผู้เรียนให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

3. การนิเทศในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538, หน้า 32) กล่าวว่า งานนิเทศภายใน หมายถึง งานที่ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันเพื่อปรับปรุง งานต่าง ๆ ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนอันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 26) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มคุณภาพ ของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร(2554, หน้า 101) ได้ กล่าวถึง การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งซึ่งช่วย สนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในโรงเรียนดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ เพราะการนิเทศภายในเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกัน ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

กระบวนการการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

1. สร้างความตระหนักและความเข้าใจร่วมกันในเรื่องต่อไปนี้
  - 1.1 ความสำคัญของการนิเทศภายใน
  - 1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศ
  - 1.3 เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำคัญ

1.4 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารผู้นิเทศและ
ผู้รับการนิเทศ

2. แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามลักษณะงานหรือตามสภาพของโรงเรียน
ให้เข้ากับแบบการนิเทศภายใน ได้แก่ ผู้บริหารของโรงเรียนผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้า
ฝ่ายวิชาการหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระหัวหน้าระดับสายชั้นและครูประจำชั้น
ครูประจำวิชา เป็นต้น

3. การดำเนินการนิเทศภายในแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเป็นขั้นเริ่มต้นที่จะได้ข้อมูล
จากการศึกษาเพื่อไปประกอบการตัดสินใจการวางแผนและการกำหนดทางเลือก

3.2 ขั้นวางแผนและกำหนดทางเลือกเป็นการพิจารณาและตัดสินใจอย่างมี
เหตุผลตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการกำหนดวัตถุประสงค์เลือกขั้นตอนการทำงาน
ที่ดีที่สุดตามกิจกรรมการนิเทศกำหนดวิธีการดำเนินการจัดทำโครงการการกำหนดกิจกรรม
การสร้างเครื่องมือและสื่อที่ใช้ประกอบการนิเทศจัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ ฯลฯ ตามลำดับ

3.3 ขั้นปฏิบัติการนิเทศดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 คณะกรรมการดำเนินการนิเทศประชุมเพื่อมอบหมายงานการจัดทำ
สื่อเครื่องมือในการนิเทศ

3.3.2 ปฏิบัติงานตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในโครงการอย่างจริงจังตามหัวข้อ
รายการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 1) ประชุมระดมความคิดกำหนดแนวทางในการนิเทศ
- 2) จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติจากผู้บริหาร
- 3) ประชุมปฏิบัติการจัดทำสื่อ/เครื่องมือต้นแบบ
- 4) ทดลองใช้และปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น
- 5) นำสื่อ/เครื่องมือไปใช้ในการนิเทศภายในโรงเรียน
- 6) ติดตามผลการนิเทศและรายงาน

3.4 ขั้นประเมินผลและรายงานเป็นขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงาน
รวบรวมปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนเพื่อหาแนวทางแก้ไขเป็นการประเมิน
ขั้นสุดท้ายเพื่อเปรียบเทียบผลงานซึ่งมีขอบข่ายการประเมิน ดังนี้

3.4.1 ประเมินการดำเนินงานทุกขั้นตอน

3.4.2 นำผลการประเมินโครงการในข้อ 3.3 มาเป็นข้อมูลในการประเมิน
กระบวนการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพหรือไม่

3.4.3 ประเมินความพึงพอใจของครูในการมีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศ

3.4.4 รวบรวมและสรุปรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียนและเสนอผู้บริหารโรงเรียนทราบ

สรุปได้ว่า การนิเทศในสถานศึกษาหมายถึงกระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนได้วางแผนและดำเนินการร่วมกันเริ่มตั้งแต่สร้างความตระหนักและความเข้าใจเรื่อง การนิเทศ พร้อมทั้งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบมีการดำเนินการและการประเมินผลตามแผนเพื่อเป็นการชี้แนะให้ความช่วยเหลือความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนอันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษา

4. การวัดผลประเมินผลการเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 86) ได้กล่าวถึงการวัดผลว่า เป็นกระบวนการในการกำหนดค่าตัวเลขให้กับสิ่งของหรือเหตุการณ์ใด ๆ อย่างมีกฎเกณฑ์ ส่วนการประเมินผลเป็นกระบวนการในการใช้ดุลพินิจหรือค่านิยมในการพิจารณาตัดสินคุณค่าความเหมาะสมหรือสัมฤทธิ์ผลของเหตุการณ์โครงการ หรือสิ่งอื่นใดหลักการเปรียบเทียบผลการวัดกับเป้าหมายหรือกับวัตถุประสงค์หรือเกณฑ์ที่กำหนด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 24) ได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ครูผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 110) ได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ การวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการวัดผลประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. ระดับชั้นเรียนเป็นการวัดและประเมินผลการเรียนทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นการประเมินผลย่อยหรือประเมินผลรวมเป็นการประเมินผลตามสภาพจริงหรือการปฏิบัติเป็นการทดสอบประเมินตนเองเพื่อนประเมินเพื่อนซึ่งการประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผู้เรียนปรับการสอนและตัดสินผลการเรียนและสื่อสารกับผู้ปกครอง

2. ระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนทุกชั้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ซึ่งประเมินระดับสถานศึกษาเป็นการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

3. ระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการประเมินคุณภาพโดยสำนักงานการศึกษา

4. ระดับชาติเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนด้วยมาตรฐานเดียวกัน โดยใช้ข้อสอบมาตรฐานของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งการประเมินผลระดับชาติเป็นการใช้ผลการประเมินเพื่อการตัดสินใจกำหนดนโยบายจัดสรรทรัพยากรยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวม

การนำการวัดผลประเมินผลสู่การปฏิบัติ สถานศึกษาสามารถนำการวัดผลและประเมินผลสู่การปฏิบัติได้ ดังนี้

1. จัดทำนโยบายรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินการผ่านตัวชี้วัด
3. จัดทำแนวปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. กำหนดกระบวนการตัดสินผลการเรียน
5. กำหนดแนวปฏิบัติการอนุมัติการเลื่อนชั้นการเลื่อนชั้นระหว่างปีการเข้าชั้น
6. กำหนดภารกิจครูผู้สอน
7. จัดทำคู่มือครูคู่มือนักเรียน

สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลการเรียนหมายถึงการกำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพผู้เรียนและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อเป็นสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะประกอบไปด้วยจัดทำนโยบายรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กำหนดเกณฑ์แนวปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินไว้ชัดเจน

5. สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี

อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540, หน้า 180) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า หมายถึง สิ่งที่ช่วยในการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ วัตถุสิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นรวมถึงวิธีการสอนตลอดจนกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 117) ได้กล่าวถึง สื่อ ว่าหมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เมื่อมีการนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน จึงเรียกว่า สื่อการเรียนการสอน ซึ่งหมายถึง สื่อที่บรรจุเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่ผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ต้องการเรียนรู้จนบรรลุวัตถุประสงค์ หมายถึง ความคิดการปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาตัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่ให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำสิ่งใหม่ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำรวมทั้งสิ่งประดิษฐ์เข้ามาใช้ในระบบการศึกษาเพื่อมุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดแรงจูงใจในการเรียน และช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียน เช่น การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้วีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ สื่อหลายมิติและอินเทอร์เน็ต เป็นต้น เทคโนโลยี หมายถึง การประยุกต์เอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ หรือหมายถึง การนำความรู้ทักษะและทรัพยากรมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกหรือตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งหรือที่รวมซึ่งอาจเป็นสภาพสถานที่หรือศูนย์รวมที่ประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารความรู้และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการเรียนการสอนที่มีรูปแบบแตกต่างจากกระบวนการเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้สอนแหล่งเรียนรู้ตามมาตรา 25 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เช่น ห้องสมุดประชาชนพิพิธภัณฑ์หอศิลป์สวนสัตว์สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้เป็นต้นแนวทางการปฏิบัติ

1. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ
2. ส่งเสริมการผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน
5. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การที่ครูผู้สอนได้พัฒนาความคิดหรือการกระทำการปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ มาใช้รวมกันกับผู้เรียนเพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการผลิตจัดหาพัฒนาและประเมินการใช้สื่อนวัตกรรมเหล่านั้นด้วย

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขุนชัย ทูยเวียง (25551, หน้า 24) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา การประสานงานความร่วมมือในการทำวิจัย การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน การส่งเสริมสนับสนุน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการเผยแพร่ผลงานวิจัย ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

ธีระพร อายุวัฒน์ (2552, หน้า 131) การวิจัยเพื่อการศึกษา นั้น เป็นไปเพื่อให้ผู้บริหารพัฒนาศักยภาพของครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยและสามารถปฏิบัติงานได้และเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษาต่อไป

พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552, หน้า 52-53) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การทำงานของนักเรียนและครู การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ การรวบรวมเผยแพร่การวิจัย หรือการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

วชิราภรณ์ พรหมนาทม (2553, หน้า 34) การวิจัยมีประโยชน์ต่อการทดสอบแนวความคิด การตอบคำถาม การแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องรู้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยสามารถให้คำตอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือ กระบวนการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนการวิจัยเป็นกระบวนการ

ค้นหาความจริง การค้นหาความรู้ ความพยายามสำรวจหาความจริง การวิจัยเป็นการค้นหา พัฒนาและการทำงานความกระจ่างในความรู้ โดยใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์และรวบรวมแนวความคิด หรือข้อสมมุติฐาน การสังเกตข้อเท็จจริง การวิเคราะห์ การสรุปขั้นสุดท้าย เป็นทฤษฎี การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตประจำวันและการศึกษา ถือว่า เป็นกิจกรรมอย่าง ซึ่งเป็นสิ่งที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้ดีขึ้น ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงต้องมีการวิจัยทางการศึกษาเพื่อปรับการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

1. เพื่อสร้างมาตรฐานสำหรับการปฏิบัติงาน การวิจัยช่วยสร้างมาตรฐานของงาน ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณการวิจัย จำเป็นต้องสร้างมาตรฐานของการปฏิบัติงานอันเป็นที่ ยอมรับสำหรับทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานเหล่านี้ และเพื่อให้การปฏิบัติงานทุกขั้นตอน สัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดถึง ก่อให้เกิดความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงานผู้เกี่ยวข้อง

2. เพื่อก่อให้เกิดวิธีการทำงานที่มาตรฐาน
3. เพื่อการตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา
4. เพื่อเผชิญกับความท้าทายกับความเปลี่ยนแปลง
5. การปรับปรุงสภาพปัจจุบัน

การบริหารการศึกษา คือ การปรับปรุงการศึกษาในปัจจุบัน การแก้ปัญหา โดยสามัญสำนึก ผู้บริหารที่ดีควรใช้ผลการวิจัยทางการศึกษามาปรับปรุงสภาพการศึกษา ในปัจจุบันและการวิจัย เพื่อการศึกษานั้นเป็นไปเพื่อบริหารพัฒนาศักยภาพของครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและสามารถปฏิบัติงานได้และเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษาต่อไป

ปัญญา แจ่มกังวาล (2554, หน้า 47) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำงานอย่างเป็นระบบของครูในการหาคำตอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน แต่ละคน และคิดหาวิธีการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษา หาความรู้ด้วยการวิจัย เช่น การทำโครงการและนำเสนอข้อค้นพบด้วยการพูดและการเขียน และการวิจัยในชั้นเรียนสามารถช่วยให้ครูผู้สอนพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เต็มตามศักยภาพ อาจจะทำเป็นรายคาบเรียน รายวัน หรือรายสัปดาห์ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดำเนินการสอนตามแผนที่วางไว้และประเมินผล นำผลการประเมิน มาปรับปรุง คือ นำกระบวนการ PDCA เว้นมาใช้ในการวิจัยนั่นเอง

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครู

ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เผยแพร่ผลงานการวิจัยและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ

7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

บังอร สาครลาไคล (2550, หน้า 66) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสนับสนุนหรือการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนปฏิบัติ อย่างเต็มความสามารถนั้น หน้าที่หลักอย่างหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียน ก็คือ การอำนวยความสะดวก บริหารงานด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนโดยการสนับสนุนส่งเสริมงานการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1. การจัดงบประมาณด้านการเรียนการสอนผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องกับ งบประมาณ จำเป็นต้องมีความรู้ทักษะในการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลที่วางไว้ แนวทางในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมี ดังนี้ คือ

1. ยึดวัตถุประสงค์ในใช้งบประมาณให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ตามจุดหมายของหลักสูตร
2. ยึดหลักของความประหยัด
3. ยึดหลักผสมผสานระหว่างฐานของงบประมาณของปีที่ผ่านมา และ
4. ยึดแผนการดำเนินงานเป็นหลักในการจัดสรรงบประมาณ

2. การจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้เรียนเป็นกลุ่ม ตามความสนใจและความถนัด เป็นการประกอบกิจกรรมร่วมกันโดยผู้เรียนช่วยกันทำและ ช่วยกันแก้ปัญหา อันจะเป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

3. การจัดแนะแนว งานบริการของแนะแนวมี 5 บริการ คือ 1. การบริการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก 2. การบริการสารสนเทศ 3. การบริการให้คำปรึกษา 4. การบริการ วางตัวบุคคล 5. การบริการติดตามผลและประเมินผล

4. การจัดให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ก็เพื่อต้องการให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ และความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบ ความสามารถและความถนัดในตัวเอง โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา ด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

5. การใช้อาคารสถานที่อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรจัดอาคารและบริเวณ โรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด เป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะต้อง วางแผนการทำงานร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน

6. การนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ ดังนี้ 1) ครูใช้สิ่งแวดล้อม สภาพสังคมและ ชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด 2) ใช้สถานฝึกงานในท้องถิ่นให้เป็น ประโยชน์ 3) จัดหาทรัพยากรจากแหล่งต่างในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน และ 4) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้จากประสบการณ์และขนบธรรมเนียมในท้องถิ่น

7. การจัดห้องสมุด มี 2 ลักษณะ คือ 1) ห้องสมุดเคลื่อนที่ โดยจัดหนังสือเล่มบาง ๆ ที่สามารถอ่านจบในระยะเวลาสั้น ๆ เช่น วารสารล่วงหน้า จุลสาร นำใส่ตะกร้า กล่องกระเป๋า รถเข็น ไปยังสถานที่ที่นักเรียนนั่งอ่าน เช่น ต้นไม้ รมอาคาร มุมนาม สวนหย่อม สนาม ศาลา เป็นต้น 2) ห้องสมุดไม่เคลื่อนที่ โดยนำหนังสือ วารสาร จุลสาร ฯลฯ จากชั้นหนังสือหรือตู้ใส่หนังสือไปให้บริการตามสถานที่ที่จัดไว้เป็นการถาวรตามมุมต่าง ๆ เช่น ระเบียง ห้องสมุดใต้ถุนอาคาร โรงอาหาร โรงฝึกงาน ฯลฯ ถ้าหากบริเวณที่จัดมีเนื้อที่กว้างขวางพอ นอกจากชั้นวางหนังสือแล้ว อาจจัดโต๊ะเก้าอี้หรือปูเสื่อให้นั่งก็ได้ การจัดลักษณะนี้ ควรมีผู้ดูแล การให้บริการข้อคำนึงเกี่ยวกับการจัดแหล่งเรียนรู้ คือ 1) อาคารสถานที่ควรมีสถานที่ที่เหมาะสมอาจเป็นอาคารเอกเทศหรือเป็นส่วนหนึ่งของอาคารและอยู่ในจุดศูนย์กลางที่นักเรียนและครูอาจารย์ใช้สะดวก ห่างไกลจากเสียงรบกวน มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก 2) ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์การเรียนรู้ควรมีความรู้ทางบรรณารักษ์ หรือหลักการจัดระบบสื่อเพื่อสะดวกในการใช้และควรมีครูอื่น ๆ เป็นผู้ช่วย หรืออาจแต่งตั้งคณะทำงานและนักเรียนช่วยงานซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญลุล่วงไปด้วยดี 3) การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ให้เป็นระบบเพื่อความสะดวกในการใช้ความสามารถใช้แนวทางในการดำเนินงานห้องสมุดมาดำเนินการได้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับระบบการจัดการระบบการจัดระบบสื่อสิ่งพิมพ์และเทคโนโลยี

ขุนชัย ทูยเวียง (2551, หน้า 25) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้การจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและสถานศึกษาอื่น การใช้แหล่งเรียนรู้และการนำวิทยากรท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ซึ่งมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. สำรวจแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดสถานศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552, หน้า 53) การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจจัดให้มีแหล่งพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินกิจการเพื่อพัฒนา แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้แก่ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา การประเมิน แหล่งเรียนรู้และการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

8. การประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 140) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว การประกันคุณภาพการศึกษาจึงไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว การประกันคุณภาพการศึกษาจึงไม่ใช่ เรื่องใหม่แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้
2. ใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากรและนักเรียนไปพร้อมกัน
3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนและให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผนติดตามผลและพัฒนาปรับปรุงผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ตลอดจนประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินพันธกิจด้านต่าง ๆ
2. เพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. เพื่อรายงานระดับคุณภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ

1. การเตรียมการ
  - 1.1 เตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยสร้างความตระหนักความสำคัญและจำเป็นที่ต้องดำเนินการประกันคุณภาพงานวิชาการภายในโรงเรียน
  - 1.2 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ขั้นตอนการ
  - 2.1 วางแผน (P: Plan)
    - 2.1.1 วิเคราะห์เป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ
    - 2.1.2 ประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินเพื่อให้บุคลากรทุกคนเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
    - 2.1.3 วิเคราะห์งานวิชาการสู่มาตรฐานการศึกษาโดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดแต่ละมาตรฐานกับแผนงาน/โครงการตามปฏิบัติราชการของโรงเรียน
    - 2.1.4 ผู้บริหารโรงเรียนคณะครูร่วมกันศึกษามาตรฐานตัวชี้วัดและจัดทำเกณฑ์ประเมินให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดแต่ละตัว
    - 2.1.5 กำหนดงบประมาณระยะเวลาและกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละมาตรฐาน
  - 2.2 ลงมือปฏิบัติ (D: Do)
    - 2.2.1 แบ่งบุคลากรทุกคนเข้ากลุ่มงานตามมาตรฐานการศึกษาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้
    - 2.2.2 ทุกกลุ่มวิเคราะห์งานตามที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ

2.2.3 ทุกกลุ่มระดมสมองระบุนิเวศการดำเนินการค้นหาจุดเด่นและจุดที่ต้องการปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดตามเกณฑ์มาตรฐาน

2.2.4 ผู้บริการให้การส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

2.2.5 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานและให้การนิเทศอย่างต่อเนื่องทุกระยะของการปฏิบัติงาน

2.3 การประเมิน(C: Check)

2.3.1 จัดทำกรอบการประเมินตนเองและจัดทำเครื่องมือการประเมินตนเองของแต่ละกลุ่มสาระ

2.3.2 ทุกฝ่ายดำเนินการประเมินตามกรอบการประเมินที่กำหนดไว้ทุกกลุ่มสาระ

2.3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.4 แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเป้าหมายและเกณฑ์มาตรฐานงานวิชาการที่โรงเรียนกำหนดรายงานการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้บุคลากรทุกคนรับทราบในที่ประชุม

2.4 การตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไข(A: Act)

2.4.1 ปรับปรุงตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงานโดยการจัดกิจกรรม/โครงการของแต่ละกลุ่มสาระเพื่อสนับสนุนหรือแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาที่มีจุดเด่นและจุดด้อยให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการศึกษาภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.4.2 วางแผนดำเนินการปรับปรุงคุณภาพวิชาการในภาคเรียนต่อไป

2.4.3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศและสรุปผลการประกันคุณภาพภายใน

3. การเขียนรายงานการประกันคุณภาพด้านวิชาการประจำปีการศึกษา

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานประกันคุณภาพการศึกษาด้านวิชาการประจำปีการศึกษา

3.2 กำหนดระยะเวลาการจัดทำรายงานประกันคุณภาพการด้านวิชาการประจำปีการศึกษา

3.3 กำหนดรูปแบบและสาระสำคัญของรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาประจำปี

3.4 ส่งข้อมูลการรายงานการประกันคุณภาพงานวิชาการให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการต่อไป

แนวทางปฏิบัติ

1. จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  2. กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
  3. วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา
  4. ดำเนินการพัฒนางานตามแผนติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
  5. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษารวมถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
  6. ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
  7. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในการประเมินสถานศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และสังคมต้องการโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จ วางแผนดำเนินการพัฒนางานตามแผนติดตามและมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การสังเคราะห์งานวิจัย

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารวิชาการ	เอมิกา โตฉ่า 2551	สุพรรณนิการ์ บุญเกิด 2551	ศิริธานี มะแฉะ 2554	กิตติยา กาเร็ว 555	ปองทิพย์ ศิริวัฒน์ 2556	ตรัยรัตน์ เนมิยะวงศ์ 2556	วิไลวรรณ วรางคณากุล 2556	ปรมาภรณ์ อุนพันธ์ 2556	พงษ์จันทร์ ทองคำ 2558	รวม
1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
3. การวัดผลประเมินผล	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	/			/	/	/	/	/	/	7
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยี	/	/		/	/	/	/	/	/	8
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	/			/	/	/	/	/	/	7
7. การนิเทศการศึกษา	/	/		/	/	/	/	/	/	8
8. การแนะแนวการศึกษา	/					/			/	3
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	/			/	/	/	/		/	6
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ แก่ชุมชน	/				/	/			/	4
11. การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	/					/	/		/	4
12. การส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั วงศ์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	/					/			/	3

จากตารางการสังเคราะห์ ขอบข่ายงานวิชาการ 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ. (2546, หน้า 32-33) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2558 จำนวน 9 คน มีจำนวน 1 คน ที่เลือกขอบข่าย การบริหารวิชาการ 12 ด้าน ส่วนผู้ศึกษา จำนวน 9 คน เลือกขอบข่ายการบริหารวิชาการที่ซ้ำกัน 8 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวคิดการบริหารวิชาการทั้ง 8 ด้านเป็นปัจจัยสำคัญ เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างแท้จริง ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนวัดผลประเมินผล ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกขอบข่ายงานที่มีผู้เลือกซ้ำตั้งแต่ 6 ด้านขึ้นไป จึงได้ขอบข่ายงานที่ได้สังเคราะห์ ดังนี้ 1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2. การบริหาร จัดการเรียนรู้ 3. การนิเทศในสถานศึกษา 4. การวัดผลประเมินผล 5. สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี 6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 8. การประกันคุณภาพ การศึกษา ดังปรากฏในตารางการสังเคราะห์ หน้า 39

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอมิกา โตซ่า (2551) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 พบว่า 1) การดำเนินงาน วิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 พบว่า มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านระบบประกัน คุณภาพในสถานศึกษา และน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กรหน่วยงานสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน วิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 โดยภาพรวม รายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านบรรยากาศทำงานในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ทางการบริหารของผู้บริหารและน้อยที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างชุมชน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 6 ด้าน ด้านคุณลักษณะของวิชาชีพครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร ด้านการจัด บงประมาณด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และด้านบรรยากาศการทำงานในโรงเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าตั้งแต่ .611-.732 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอยู่ใน ระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง 4) การสร้างสมการพยากรณ์ การดำเนินงานวิชาการของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 จากการวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้ปัจจัยบางประการ

ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 พบว่า มี 5 ตัวแปร จากตัวแปรที่นำมาศึกษาทั้งหมด 6 แปร ซึ่งร่วมกันพยากรณ์ การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านคุณลักษณะวิชาชีพครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ทางการบริหารงานของผู้บริหาร ด้านการจัดการงบประมาณ และที่ระดับ .01 คือ ด้านความพร้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่

สุพรรณิการ์ บุญเกื้อ (2551) จากผลการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพ การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัด สระบุรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้ ปัจจัยการบริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมมีคุณภาพระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีคุณภาพมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยการบริหารของโรงเรียนที่มีคุณภาพอันดับแรก คือ ด้านปัจจัยการบริหารจัดการ รองลงมา ด้านบริหารบุคคล ปัจจัยงบประมาณ และอันดับ สุดท้าย เป็นปัจจัยวัสดุสิ่งของการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ระดับมาก และเมื่อพิจารณาในภาพรวม เป็นรายด้าน ก็พบว่า มีคุณภาพมากทุกด้าน โดยการดำเนินงานด้านการนิเทศมีคุณภาพสูงสุด รองมา คือ การดำเนินงานด้านวัดผลประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด โรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรผล การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานทางวิชาการของ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี พบว่า คุณภาพปัจจัย การบริหารด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและเป็นความสัมพันธ์ ระดับสูง คุณภาพปัจจัยการบริหารด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการดำเนินงาน บวกและเป็นความสัมพันธ์ระดับสูง คุณภาพปัจจัยการบริหารด้านวัสดุสิ่งของมีความสัมพันธ์ กับคุณภาพการดำเนินงานวิชาการขอโรงเรียนโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและเป็นความสัมพันธ์ระดับสูง คุณภาพปัจจัยการบริหารด้านการ บริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการดำเนินงานวิชาการขอโรงเรียนโดยรวมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและเป็นความสัมพันธ์ระดับสูง

ศิริภาณี มะแฉ (2554) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สอนกุลหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ

สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปรากฏว่ามี 2 ด้าน ที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักสูตรด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศของสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านบรรยากาศในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร และด้านการจัดการงบประมาณโดยทุกปัจจัยมีความสำคัญต่อการบริหารวิชาการในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 81.60

กิตติยา กาเร็ว (2555) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเป็น ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในภาพรวม มีระดับปัญหาอยู่ระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

สุกัญญา ประเสริฐสังข์ (2556) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มจุน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาในกลุ่มจุน 1

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 154 คน ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มจุน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในสภาพการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในสภาพการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการแนะแนวการศึกษา ส่วนสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กร

ปองทิพย์ ศิริวัฒน์ (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

ตรัยรัตน์ เนมียะวงศ์ (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารวิชาการที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรเขต 3 พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรเขต 3 โดยภาพรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและมาตรฐานการศึกษาด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ด้านการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดลงมา คือ สามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษาความพึงพอใจ

ในงานของครู ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ปัจจัยการบริหารวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 4) ตัวแปรที่พยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธ เขต 3 ได้แก่ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการศึกษา สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.70

วิไลวรรณ วรวงศ์กุล (2556) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.29 ซึ่งจัดอยู่ในระดับควรปรับปรุง 3) ความสัมพันธ์ของการบริหารวิชาการกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ไม่สัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ 4) การทำนายปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งต่อผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารทั้ง 8 ด้าน ไม่ส่งผลต่อผลการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ .05

รัชชนก แจ้คำ (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่า t (t-test) ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการจากการวิเคราะห์ระดับสภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

ปรมาภรณ์ อนุพันธ์ (2556) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ผลจากการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

พองจันทร์ ทองคำ (2558) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และครูวิชาการจำนวน 97 คน ของโรงเรียนในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่า (t-test) การวิเคราะห์ค่า (F-test) ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ออกมา คือ ด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนด้านที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานทุกด้าน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

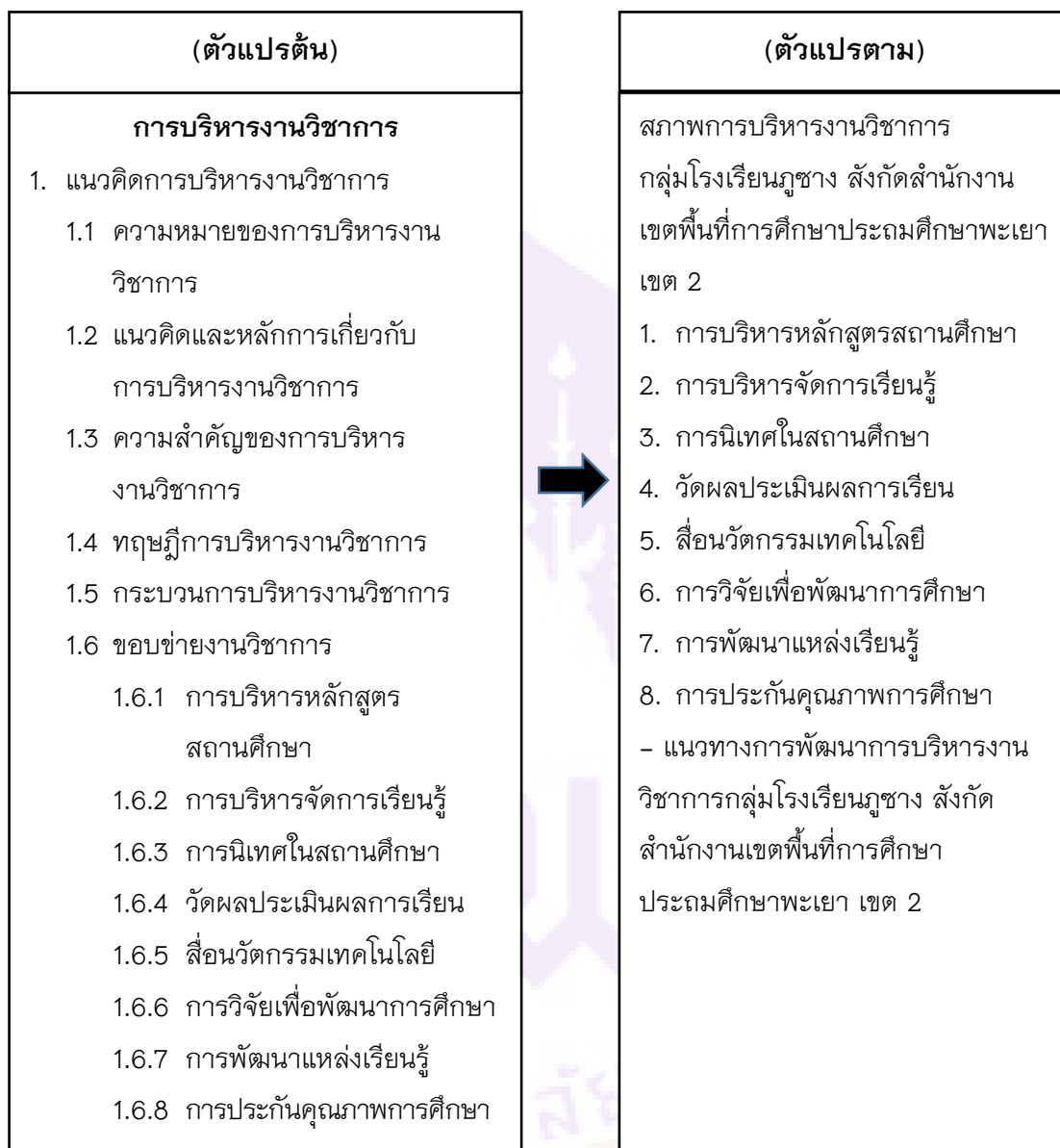
นงศ์พร ตี๋ปาละ (2558) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประชากรที่ใช้ ได้แก่

ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 21 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในภาพรวม 6 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้และด้านที่ต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศภายใน

จากการศึกษาแนวคิดของหน่วยงานและนักการศึกษาตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ จึงสรุปเป็นแนวทางในการเลือกขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ได้ทำการสังเคราะห์ ทั้งหมด 8 ด้าน เพื่อทำการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนนุชาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ดังนี้ คือ

1. ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการนิเทศในสถานศึกษา
4. ด้านการวัดผลประเมินผล
5. ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา
7. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
8. ด้านการประกันเพื่อพัฒนาการศึกษา

สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน ข้าราชการครู จำนวน 166 คน รวมทั้งสิ้น 186 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีหลักการและเอกสารต่าง ๆ จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งถามเกี่ยวกับตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารวิชาการใน 8 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และ

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Opened End Questionnaire)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

2.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.6 ขอบหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่

2.6.1 นายจำนงค์ จันแปงเงิน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลภูซาง (บ้านดอนตัน) วิทยาลัยนาระผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

2.6.2 นายอดุลย์ อ่อนนวล ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงคำ (บ้านธาตุดุสabwe) วิทยาลัยนาระผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

2.6.3 ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา

2.7 นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแบบสอบถาม แล้วเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป เกณฑ์ในการตัดสินใจ

ถ้า ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป แสดงว่า รายการข้อนั้นมีเนื้อหาสาระตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของ

กลุ่มโรงเรียนนุชราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 สามารถนำไปใช้ได้

ถ้า ค่า IOC มีค่าน้อยกว่า 0.67 แสดงว่า รายการข้อนั้นมีเนื้อหาสาระไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการ กลุ่มโรงเรียนนุชราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งอาจตัดข้อรายการนั้นทิ้งไป หรือนำไปปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ และค่า IOC ทั้งฉบับ คือ .508

2.8 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

2.9 นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารและครู กลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำนวน 20 ฉบับ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.10 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตส่งจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการกลุ่มโรงเรียนนุชราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะตัวแปร คือ ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ความถี่ ร้อยละ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนนุชราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารวิชาการใน 8 ด้าน คือ ด้านการบริหาร

หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้ว นำมาประเมินระดับความคิดเห็นของการดำเนินการบริหารวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ดังนี้ ระดับเกณฑ์ความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารวิชาการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารวิชาการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารวิชาการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารวิชาการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารวิชาการน้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปของความถี่และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และเอกสารต่าง ๆ จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวนทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารวิชาการใน 8 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และด้านการประกันคุณภาพ การศึกษามีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Opened End Questionnaire)

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ครั้งนี้ ได้แก่

n แทน จำนวนประชากร

μ แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร

σ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	41	22.00
หญิง	145	78.00
รวม	186	100.00

ตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 78 เป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 22

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
25-30ปี	3	1.60
31-35ปี	3	1.60
36-42ปี	90	48.40
41-45 ปี	9	4.80
46-50 ปี	11	5.90
51-55ปี	15	8.10
56-60 ปี	55	29.60
รวม	186	100.00

ตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-42 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 48.40 รองลงมา อายุระหว่าง 56-60 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด ที่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 และที่มีอายุ 31-35 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามตำแหน่ง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3. ตำแหน่ง		
ข้าราชการครู	166	89.20
ผู้บริหารสถานศึกษา	20	10.80
รวม	186	100.00

ตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นข้าราชการครู จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 89.20 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	85	45.70
สูงกว่าปริญญาตรี	101	54.30
รวม	186	100.00

ตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 และมีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตามประสบการณ์การทำงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 1 ปี	1	0.50
1-5 ปี	1	0.50
6-10ปี	2	1.10
10 ปีขึ้นไป	182	97.80
รวม	186	100.00

ตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 97.80 รองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ตาราง 7 แสดงสรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พะเยา เขต 2

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	4.22	0.41	มาก
2	ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้	4.27	0.37	มาก
3	ด้านการนิเทศในสถานศึกษา	4.13	0.46	มาก
4	ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน	4.28	0.38	มาก
5	ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี	4.27	0.40	มาก
6	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา	3.80	0.70	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
7	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.33	0.73	มาก
8	ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.60	0.45	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.24	0.40	มาก

ตาราง 7 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.60$) รองลงมา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$) ด้านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$) ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$) ด้านนิเทศในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$) ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.80$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	4.50	0.78	มาก
2	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.97	0.65	มาก
3	บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตร	4.18	0.44	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
4	ครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.17	0.45	มาก
5	สถานศึกษานับสนับสนุนให้ครูทำการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อปรับปรุงสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.17	0.44	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	4.61	0.61	มากที่สุด
7	สถานศึกษานำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ	4.11	0.42	มาก
8	สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.09	0.42	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.22	0.41	มาก

ตาราง 8 พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.61$) รองลงมา สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\mu = 3.97$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา	4.27	0.52	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้เพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.18	0.45	มาก
3	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.09	0.50	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	4.01	0.65	มาก
5	สถานศึกษาจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.77	0.52	มากที่สุด
6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.77	0.48	มากที่สุด
7	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	3.94	0.60	มาก
8	สถานศึกษามีการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.17	0.46	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.27	0.38	มาก

ตาราง 9 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.77$) รองลงมา สถานศึกษาจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการนิเทศในสถานศึกษา

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	4.07	0.64	มาก
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.75	0.53	มากที่สุด
3	สถานศึกษาจัดให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษา	4.16	0.50	มาก
4	สถานศึกษาได้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.98	0.59	มาก
5	สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	3.95	0.60	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ความร่วมมือในการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.12	0.48	มาก
7	สถานศึกษานำผลการนิเทศในสถานศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู	3.97	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.14	0.46	มาก

ตาราง 10 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการนิเทศในสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.14$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.75$) รองลงมา

สถานศึกษาจัดให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.95$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษาจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ	4.76	0.47	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำปฏิทินการวัดผล ประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและ เวลาเรียน	4.31	0.51	มาก
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลประเมินผล	4.30	0.50	มาก
4	สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลประเมินผลที่ หลากหลายตามหลักเกณฑ์ของสถานศึกษา	4.28	0.53	มาก
5	สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์แนวการวัดผล ประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษาและตรงกับ ตัวชี้วัด	4.17	0.42	มาก
6	ครูมีการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนเพื่อหา แนวทางแก้ไขช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล	4.15	0.46	มาก
7	สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบเอกสาร การวัดผลประเมินผล	4.13	0.45	มาก
8	สถานศึกษานำผลการวัดและประเมินผลทาง การศึกษาไปเป็นแนวทางพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง	4.14	0.44	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.28	0.38	มาก

ตาราง 11 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.76$) รองลงมา สถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำปฏิทินการวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบเอกสารการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการผลิตสื่อและใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี	4.26	0.49	มาก
2	ครูมีการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.82	0.83	มาก
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรมการผลิตสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน	4.59	0.54	มากที่สุด
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.76	0.50	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีแก่ครูอย่างเพียงพอ	4.74	0.51	มากที่สุด
6	ครูใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.16	0.45	มาก
7	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครู รู้จักใช้สื่อ จัดเก็บและบำรุงสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ	4.01	0.61	มาก
8	สถานศึกษามีการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.83	0.85	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.27	0.40	มาก

ตาราง 12 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.76$) รองลงมา สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีแก่ครูอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.82$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน	3.91	0.61	มาก
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา	3.89	0.62	มาก
3	สถานศึกษาพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยแก่ครูและบุคลากร	3.75	0.85	มาก
4	ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้รายวิชาของผู้เรียน	3.77	0.86	มาก
5	สถานศึกษาประสานงานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	3.73	0.84	มาก
6	สถานศึกษาเผยแพร่งานวิจัยกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษา และหน่วยงานอื่น	3.68	0.87	มาก
7	นำผลการวิจัย มาทำการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.86	0.62	มาก
8	สถานศึกษานำผลการวิจัย มาเป็นสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.85	0.62	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.80	0.70	มาก

ตาราง 13 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 3.91$) รองลงมาสถานศึกษามีการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาเผยแพร่งานวิจัยกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.68$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษามีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาใกล้เคียง	4.55	0.65	มากที่สุด
2	สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู ชุมชน ท้องถิ่น สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	4.20	1.09	มาก
3	สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน	4.38	0.84	มาก
4	ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.12	0.48	มาก
5	สถานศึกษาประสานการจัดทำ การพัฒนาและการใช้ แหล่งเรียนรู้ร่วมกับบุคคล องค์กร สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	4.35	0.83	มาก
6	สถานศึกษามีการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.35	0.85	มาก
7	สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา	4.36	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.33	0.73	มาก

ตาราง 14 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.55$) รองลงมา สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ	รายการ	(n = 186)		ระดับ
		μ	σ	
1	สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา	4.80	0.43	มากที่สุด
2	สถานศึกษาจัดองค์กรเพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพการศึกษา	4.62	0.59	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างชัดเจน	4.77	0.47	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนด	4.67	0.53	มากที่สุด
5	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา	4.61	0.57	มากที่สุด
6	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา	4.70	0.56	มากที่สุด
7	สถานศึกษานำผลการประเมินประกันคุณภาพของสถานศึกษามาปรับปรุงพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ	4.58	0.59	มากที่สุด
8	สถานศึกษาประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ในระยะเวลาที่เหมาะสม	4.12	0.48	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.60	0.45	มากที่สุด

ตาราง 15 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu = 4.80$) รองลงมา สถานศึกษามีการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอก ในระยะเวลาที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 186 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 186 คน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตาราง 16 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1	วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	26	13.98
2	ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา	21	11.29
3	วิเคราะห์สถานศึกษาเพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	20	10.75
4	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและค่านิยมที่พึงประสงค์	19	10.22
5	ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	18	9.68
6	กำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบท	18	9.68
7	กำหนดสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้	17	9.14
8	ศึกษารายละเอียดโครงสร้างของหลักสูตร	17	9.14
9	วิเคราะห์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางเพื่อปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	15	8.06
10	แต่งตั้งคณะทำงานวิเคราะห์สูตรของแต่ละช่วงชั้น	15	8.06
รวม		186	100.00

ตาราง 16 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา สูงที่สุด คือ เพื่อจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 รองลงมา คือ ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ต่ำที่สุด คือ การวิเคราะห์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางเพื่อปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ แต่งตั้งคณะทำงานวิเคราะห์สูตรของแต่ละช่วงชั้น

ตาราง 17 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้

ข้อ	แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ
1	ให้ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้	19	10.22
2	ศึกษาสภาพปัจจุบัน	17	9.14
3	จัดกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	17	9.14
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	17	9.14
5	จัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	15	8.06
6	วิเคราะห์หลักสูตรและความสอดคล้อง	14	7.53
7	สนับสนุน นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้	14	7.53
8	ประชุมเพื่อพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้	13	6.99
9	จัดโครงสร้างเวลาตามหลักสูตรและกำหนดตารางเรียน	12	6.45
10	จัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่	11	5.91
11	จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายเน้นความแตกต่างของบุคคล	11	5.91
12	จัดครูผู้สอนตามความรู้ความสามารถของครูแต่ละคน	10	5.38
13	จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	9	4.84
14	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	7	3.76
รวม		186	100.00

ตาราง 17 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้ สูงที่สุด คือครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ รองลงมา คือ ศึกษาสภาพปัจจุบัน จัด กิจกรรมให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 18 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการนิเทศในสถานศึกษา

ข้อ	แนวทางการนิเทศในสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1	มีการประเมินอย่างเป็นระบบ	22	11.83
2	จัดปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี	19	10.22
3	เน้นการนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตร	19	10.22
4	กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการนิเทศ	19	10.22
5	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูในโรงเรียน	19	10.22
6	มีการควบคุม กำกับ การนิเทศ	18	9.68
7	นำเสนอผลการนิเทศที่ประชุมครูตามช่วงระยะเวลา	18	9.68
8	นำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนา	17	9.14
9	การนิเทศแบบมีส่วนร่วม	15	8.06
10	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา	15	8.06
11	นิเทศอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	5	2.69
รวม		186	100.00

ตาราง 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการนิเทศในสถานศึกษา สูงที่สุด คือ ควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ จัดปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี เน้นการนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตร กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการนิเทศ และ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูในโรงเรียน ต่ำที่สุด คือ มีการนิเทศปีละ 2 ครั้ง

ตาราง 19 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ข้อ	แนวทางการวัดผลประเมินผลในสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1	ประชุมชี้แจงการประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตร	27	14.52
2	คำนึงถึงการวัดผลของความแตกต่างระหว่างบุคคล	27	14.52
3	จัดทำระเบียบวัดผลประเมินผล	25	13.44
4	สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด	25	13.44
5	จัดทำปฏิทินวัดผลประเมินผลและนำผลมาวิเคราะห์	24	12.90
6	วัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่องและตัดสินผลการเรียน	22	11.83
7	มีการประเมินตามสภาพจริงและหลากหลาย	17	9.14
8	ควรมีการซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนรู้ช้า	16	8.60
9	กำกับ ติดตาม ประเมินผลและใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3	1.61
รวม		186	100.00

ตาราง 19 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางวัดผลประเมินผล
การเรียน สูงที่สุด คือ ควรประชุมชี้แจงการประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตร และควรคำนึงถึง
การวัดผลของความแตกต่างระหว่างบุคคล รองลงมา คือ การจัดทำระเบียบการวัดผล
ประเมินผล และสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด ต่ำที่สุด คือ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
และใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 20 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
แนวทางการจัดซื้อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในสถานศึกษา

ข้อ	แนวทางการจัดซื้อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ในสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1	ส่งเสริมครูอบรมพัฒนาสื่อ นวัตกรรม	36	19.35
2	สนับสนุนการใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอน	33	17.74
3	สอดคล้องกับมาตรฐานชีวิตและเนื้อหา	27	14.52
4	พัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ	26	13.98
5	จัดหาสื่อของจริงหรือวัสดุในห้องเรียน	25	13.44
6	มีการประเมินผลการใช้สื่อและนำผลที่ได้มาพัฒนาต่อเนื่อง	19	10.22
7	มีการจัดเก็บ ทำทะเบียนสื่อและซ่อมแซมบำรุงรักษา	11	5.91
8	ร่วมกันจัดทำสื่อในกลุ่มหรือสาระเดียวกันเพื่อใช้ร่วมกัน	9	4.84
รวม		186	100.00

ตาราง 20 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการจัดซื้อ นวัตกรรม
เทคโนโลยีในสถานศึกษา สูงที่สุด คือ ส่งเสริมครูอบรมพัฒนาสื่อ นวัตกรรม รองลงมา คือ
สนับสนุนการใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอน ต่ำที่สุด คือ ร่วมกันจัดทำสื่อในกลุ่มหรือ
สาระเดียวกันเพื่อใช้ร่วมกัน

ตาราง 21 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1	พัฒนาความรู้ด้านวิจัย	35	18.82
2	ใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้อันหนึ่งของนักเรียน	28	15.05
3	ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	28	15.05
4	นำผลวิจัยมาเผยแพร่ในสถานศึกษา	22	11.83
5	แต่งตั้งคณะทำงานที่ปรึกษาการทำวิจัยในโรงเรียน	21	11.29

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
6	ส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	19	10.22
7	ทำการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน	18	9.68
8	มีรางวัลให้ครูผู้ทำวิจัยและส่งเสริมให้เผยแพร่	15	8.06
รวม		186	100.00

ตาราง 21 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สูงที่สุด คือ พัฒนาคำถามวิจัย รองลงมา คือ ใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหา การเรียนรู้ของนักเรียน และทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ต่ำที่สุด คือ มีรางวัลให้ครูผู้ทำวิจัยและส่งเสริมให้เผยแพร่

ตาราง 22 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ข้อ	แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ
1	มอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้	35	18.82
2	ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่	30	16.13
3	ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้ใช้ได้ตลอดเวลา	24	12.90
4	สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่	23	12.37
5	ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	21	11.29
6	ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ	19	10.22
7	วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้	18	9.68
8	มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	16	8.60
รวม		186	100.00

ตาราง 22 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

สูงที่สุด คือ มอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ รองลงมา คือ ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ต่ำที่สุด คือ มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

**ตาราง 23 แสดงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**

ข้อ	แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1	รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา	27	14.52
2	ให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพภายในแก่ครู	24	12.90
3	ยึดหลักการประเมินโดยใช้ PDCA	22	11.83
4	ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	21	11.29
5	วางเป้าหมายให้ผลสัมฤทธิ์ของทุกด้านให้ดีขึ้น	20	10.75
6	ตรวจสอบทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา	20	10.75
7	ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	19	10.22
8	ให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประกันคุณภาพภายใน	17	9.14
9	เตรียมเอกสารหลักฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด	16	8.60
รวม		186	100.00

ตาราง 23 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สูงที่สุด คือ ให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพภายในแก่ครู รองลงมา คือ ยึดหลักการประเมินโดยใช้ PDCA ต่ำที่สุด คือ เตรียมเอกสารหลักฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน ข้าราชการครู จำนวน 166 คน รวมทั้งสิ้น 186 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีหลักการและเอกสารต่าง ๆ จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งถามเกี่ยวกับตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวนทั้งหมด 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารวิชาการใน 8 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 62 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Opened End Questionnaire)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปของความถี่ และร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาด้านการศึกษา โดยแต่ละด้านสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.1 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ในระยะเวลาที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษามีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีแก่ครูอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษาจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษาจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำปฏิทินการวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบเอกสารการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายละเอียด พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการนิเทศในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายละเอียด พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก รองลงมา สถานศึกษาจัดให้ผู้บริหารนิเทศมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศ ภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการ ประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก

1.8 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา สถานศึกษามีการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางาน วิชาการในภาพรวมของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาเผยแพร่งานวิจัยกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

2.1 แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา คือ จัดทำวิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 รองลงมา คือ ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตร สถานศึกษาต่ำที่สุด คือ การวิเคราะห์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางเพื่อปรับปรุงการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา และแต่งตั้งคณะทำงานวิเคราะห์สูตรของแต่ละช่วงชั้น

2.2 แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ คือ ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ รองลงมา คือ ศึกษาสภาพปัจจุบัน จัดกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 แนวทางการนิเทศในสถานศึกษา คือ ควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบ ร่องลงมา คือ จัดปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี เน้นการนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตร กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการนิเทศ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูในโรงเรียน ต่ำที่สุด คือ มีการนิเทศปีละ 2 ครั้ง

2.4 แนวทางการวัดผลประเมินผลในสถานศึกษา คือ ควรประชุมชี้แจง การประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตร และควรคำนึงถึงการวัดผลของความแตกต่างระหว่างบุคคล ร่องลงมา คือ การจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผล และสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด ต่ำที่สุด คือ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.5 แนวทางการจัดสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในสถานศึกษา คือ ควรส่งเสริมคู่มือพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ร่องลงมา คือ สนับสนุนการใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอน ต่ำที่สุด คือ ร่วมกันจัดทำสื่อในกลุ่มหรือสาระเดียวกันเพื่อใช้ร่วมกัน

2.6 แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ควรพัฒนาความรู้ด้านวิจัย ร่องลงมา คือ ใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้นักเรียน และทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ต่ำที่สุด คือ มีรางวัลให้ครูผู้ทำวิจัยและส่งเสริมให้เผยแพร่

2.7 แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ ควรมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ ร่องลงมา คือ ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ต่ำที่สุด คือ มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

2.8 แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ควรให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพภายในแก่ครู ร่องลงมา คือ ยึดหลักการประเมินโดยใช้ PDCA ต่ำที่สุด คือ เตรียมเอกสารหลักฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามะเขาสเขต 2 มีจำนวน 8 ด้าน มีประเด็นที่สำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามะเขาสเขต 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานที่สำคัญที่ทำให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงพัฒนาความสามารถ ทักษะชีวิตและการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

เอมิกา โตฉ่า (2551, หน้า 116) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 พบว่า การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ กิตติยา กาเร็ว (2555, หน้า 59) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ รัชชนก แจ้คำ (2556, หน้า 106) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงศ์พร ดีปปาละ (2558, หน้า 73) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน สภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพะเยา เขต 2 มีจำนวน 8 ด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการบริหารงานวิชาการสูงสุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ วรวงคณากุล (2556, หน้า 81) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความมั่นใจได้ว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษพะเยา เขต 2 สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ตริยรัตน์ เนมิยะวงศ์ (2556, หน้า 122) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารวิชาการที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอุดร เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอุดร เขต 3 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อเป็นการจัดระบบโครงสร้างขององค์กร กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประเมินและพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง รองลงมา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ สุกัญญา ประเสริฐสังข์ (2556, หน้า 82) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มจุน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มจุน 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรและด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่ในสภาพการปฏิบัติมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้แก่ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู ทั้งในและนอกสถานศึกษา การประเมินแหล่งเรียนรู้ และการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นประสบการณ์ตรงและครอบครัวชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีแหล่งเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมาภรณ์ อนุพันธ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ผลจากการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และค่าเฉลี่ยมากลำดับที่ 2 คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพบริบทและสภาพภูมิศาสตร์ที่แตกต่าง ทั้งนี้ ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ครอบครัวชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือจากสถานศึกษาในเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่น ส่วนด้านที่มีสภาพการบริหารวิชาการต่ำสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา กาเร็ว (2555, หน้า 59) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประชากรที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 8 เช่นเดียวกัน และด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยที่ไม่ต่อเนื่อง และควรส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพื่อสร้างนวัตกรรมแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการวิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่ผลงานและ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมาภรณ์ อนุพันธ์ (2556, หน้า 75) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ผลจากการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก จากการศึกษารายด้าน 7 ด้าน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ขาดการกำกับ ติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการใช้กระบวนการวิจัยมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาสภาพการบริหาร

งานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ทั้ง 8 ด้าน มีประเด็นที่พิจารณา ดังนี้

1.1 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ในระยะเวลาที่เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ วรวงคณากุล (2556, หน้า 81) ระดับผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เช่นเดียวกัน

1.2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า สถานศึกษามีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 เพียงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ประเสริฐสังข์ (2556, หน้า 82) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มจุน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มจุน 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรและด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสภาพการปฏิบัติมากที่สุด

1.3 ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีแก่ครูอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูมีการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลชรี พิกุลเกษม (2551, หน้า 105) ได้ทำการศึกษาสภาพบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ปองทิพย์ ศิริวัฒน์ (2556, หน้า 59) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.4 ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษาจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมิกา โตน่า (2551, หน้า 116-117) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 พบว่า การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านประกันคุณภาพในสถานศึกษา และน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ดวงเข็ม (2554, บทความย่อ) ที่ได้วิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 4 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ด้านที่เป็นอันดับ 1 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พองจันทร์ ทองคำ (2558, หน้า 91) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มดอกคำใต้ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านพัฒนาการเรียนรู้อยู่

1.5 ด้านการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษาจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำปฏิทินการวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและ

เวลาเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการนิเทศติดตามตรวจสอบเอกสารการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมัย สมสงวน(2546, หน้า 14) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการและความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เลย เขต 1 พบว่า งานวัดและประเมินผล โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่น กิตติยาภาเร็ว (2555, หน้า 59) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ระดับมาก และด้านที่เป็นอันดับที่ 1 ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

1.6 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับมากที่สุด คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตีราณี มะแอ (2554, หน้า 64) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านที่อยู่ระดับสูงที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1.7 ด้านการนิเทศในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษาจัดให้ผู้บริหารนิเทศมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงศ์พร ดีบปาละ (2558) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในภาพรวม 6 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

1.8 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า สถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา สถานศึกษามีการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนสถานศึกษาเผยแพร่งานวิจัยกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา กาเร็ว (2555, หน้า 59) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประชากรที่อยู่ในระดับมาก ทั้ง 8 เช่นเดียวกัน และด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมาภรณ์ อนุพันธ์ (2556, หน้า 75) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ผลจากการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาทั้งหมด 7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2.1 แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา คือ ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์สถานศึกษาเพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและค่านิยมที่พึงประสงค์ กำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบท ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษารายละเอียดโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะทำงานวิเคราะห์สูตรของแต่ละช่วงชั้น และวิเคราะห์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางเพื่อปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ วรางคณากุล (2556, หน้า 39-42)

2.2 แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ คือ ควรให้ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ศึกษาสภาพปัจจุบัน จัดกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรและความสอดคล้อง สนับสนุน นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ ประชุมเพื่อพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดโครงสร้างเวลาตามหลักสูตรและกำหนดตารางเรียน จัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ จัดครูผู้สอนตามความรู้

ความสามารถของครูแต่ละคน จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายเน้นความแตกต่างของบุคคล จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับแนวทางของหน่วยศึกษานิเทศก์กรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 8)

2.3 แนวทางการนิเทศในสถานศึกษา คือ ควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี เน้นการนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตร กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการนิเทศ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูในโรงเรียน นำเสนอผลการนิเทศที่ประชุมครูตามช่วงระยะเวลา มีการควบคุม กำกับ การนิเทศ นำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนา แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา การนิเทศแบบมีส่วนร่วม และควรมีการนิเทศอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง สอดคล้องกับแนวทางของ หน่วยศึกษานิเทศก์กรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 101)

2.4 แนวทางการวัดผลประเมินผลในสถานศึกษา คือ ควรประชุมชี้แจง การประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตร คำนึงถึงการวัดผลของความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดทำระเบียบวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด จัดทำปฏิทินวัดผลประเมินผลและนำผลมาวิเคราะห์ วัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่องและตัดสินผลการเรียน มีการประเมินตามสภาพจริงและหลากหลาย ควรมีการช่อมเสริมนักเรียนที่เรียนรู้ช้า และควรมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับแนวทางของ หน่วยศึกษานิเทศก์กรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 101)

2.5 แนวทางการจัดสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีในสถานศึกษา คือ ควรส่งเสริมครูอบรมพัฒนาสื่อ นวัตกรรม สนับสนุนการใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับมาตรฐานชี้วัดและเนื้อหา พัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ จัดหาสื่อของจริงหรือวัสดุในท้องถิ่น มีการประเมินผลการใช้สื่อและนำผลที่ได้มาพัฒนาต่อเนื่อง มีการจัดเก็บ ทำทะเบียนสื่อและซ่อมแซมบำรุงรักษา และควรร่วมกันจัดทำสื่อในกลุ่มหรือสาระเดียวกันเพื่อใช้ร่วมกัน สอดคล้องกับแนวทางของหน่วยศึกษานิเทศก์กรุงเทพมหานคร (2554, หน้า 117)

2.6 แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ควรมีการพัฒนาความรู้ด้านวิจัย ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้นักเรียน นำผลวิจัยมาเผยแพร่ในสถานศึกษา แต่งตั้งคณะทำงานที่ปรึกษาการทำวิจัยในโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูใช้ผลการวิจัยมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ทำการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน และควรมีรางวัลให้ครูผู้ทำวิจัยและส่งเสริมให้เผยแพร่ผลงาน สอดคล้องกับแนวทางของ พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552, หน้า 52-53)

2.7 แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ ควรมีมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้ใช้ได้ตลอดเวลา ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ สํารวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และมีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับแนวทางของ ขุนชัย ทูยเวียง (2551, หน้า 25)

2.8 แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ควรมีรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการประกันคุณภาพภายในแก่ครู ยึดหลักการประเมินโดยใช้ PDCA ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง วางเป้าหมายให้ผลสัมฤทธิ์ของทุกด้านให้ดีขึ้น ตรวจสอบทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประกันคุณภาพภายใน และควรมีการเตรียมเอกสารหลักฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องแนวทางของ สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549, หน้า 3)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาทั้งหมด 8 ด้าน ด้านการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนภูซางควรดำเนินการร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2 ในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายครูและนักเรียน ให้มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2. กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2 ควรส่งเสริมสนับสนุน ด้านการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาทางการศึกษา โดยดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหา ด้านการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำโครงการห้องเรียนคุณภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการเปรียบเทียบขนาดกลุ่มโรงเรียนต่อการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับบลิเคชั่น.
- กมล ภู่งประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีทิพย์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กิตติยา กาเร็ว. (2555). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. การศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- กุลทรี พิภูลเกษม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- เกสรี แจ่มสกุล. (2551). การนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์
เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ขุนชัย ทวยเวียง. (2551). การบริหารวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็น
ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ชุมศักดิ์ อินทรักษ์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานีฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชุมศักดิ์ อินทรักษ์. (2547). การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปัตตานีฝ่ายเทคโนโลยี
การศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- ชวลี รุ่งพานิช. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, อยุธยา.
- ตรัยรัตน์ เนมียะวงศ์. (2556). ปัจจัยการบริหารวิชาการที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์, ค.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ทรงเพชร ไจทน. (2551). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในอำเภอบ้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ธีระพร อายุวัฒน์. (2552). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- นงศ์พร ตีบบาละ. (2558). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา
- นิตยา ดวงเข้ม. (2554). สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- บังอร สาครลาไศล. (2550). พฤติกรรมของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราสารสงคราม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ปรมาภรณ์ อนุพันธ์. (2556) สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

- ปองทิพย์ ศิริวัฒน์. (2556). **สภาพการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.**
- ปทุมพร โม่ทิม. (2552). **การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในศูนย์ประสานงานทางการศึกษาหนองมะโมง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.**
- ปัญญา แจ่มกั้งวาล. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, กรุงเทพฯ.**
- พิสมัย สิมสีพิมพ์. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.**
- พองจันทร์ ทองคำ. (2558). **สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มตำบลท่าไต้ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.**
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). **การจัดและการบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- รัชชนก แจ้คำ. (2556). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.**
- วชิราภรณ์ พรมนาทม. (2553). **การบริหารวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปกร, กรุงเทพฯ.**
- วิโรจน์ มังคละมณี. (2540). **ยุทธศาสตร์การบริหารการใช้หลักสูตรในโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.**

- วิไลวรรณ วรางคณากุล. (2556). **ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.**
- ศิริภาณี มะแฉ. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2555). **คู่มือการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ปีการศึกษา 2555. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.**
- สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2546). **เอกสารสาระการเรียนรู้ประกอบชุดวิชาผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาฝึกหัดครู, สำนักงานสภาพัฒนาการกระทรวงศึกษาธิการ.**
- สมัย สมสงวน. (2546). **ความต้องการและความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.**
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์จีกราฟฟิค.**
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). **การจัดตั้งจัดสรรงบประมาณตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). **คู่มือการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. (2558). **รายงานผลสัมฤทธิ์นักเรียนปีการศึกษา 2557. กลุ่มนิเทศ ติดตามผลและประเมินผลการจัดการศึกษา, พะเยา.**

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). **แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุกัญญา ประเสริฐสังข์. (2556). **การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มจุน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา**
- สุพรรณิการ์ บุญเกิด. (2551). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.**
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษารุงเทพมหานคร. (2554). **แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษารุงเทพมหานคร.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). **หลักสูตรและการบริหารวิชาการของโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: เอรสดีเพรส.
- เอมิกา โตซ่า. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.**

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

เรื่อง

สภาพการบริหารงานวิชาการ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจําเขตพะเยา เขต 2

คำชี้แจงชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการ
กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจําเขตพะเยา เขต 2 ซึ่งมีเนื้อหา
ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการใน 8 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน
ด้านสื่อวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจําเขตพะเยา เขต 2

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางพัชรา สมควร

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ( ) ชาย
- ( ) หญิง

2. อายุผู้ตอบแบบสอบถาม

- ( ) 25–30   ( ) 46–50
- ( ) 31–35   ( ) 51–55
- ( ) 36–40   ( ) 51–60
- ( ) 41–45

3. ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน

- ( ) ข้าราชการครู
- ( ) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการแทนผู้บริหารสถานศึกษา

4. ระดับการศึกษา

- ( ) ปริญญาตรี
- ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงาน

- ( ) ต่ำกว่า 1 ปี
- ( ) 1–5 ปี
- ( ) 6–10 ปี
- ( ) 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นสภาพการบริหารงาน
วิชาการ มากที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกำหนดคะแนนได้ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา						
1.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551					
2.	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3.	บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้าง ของหลักสูตร					
4.	ครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์หลักสูตร สถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน					
5.	สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูทำการวิเคราะห์ หลักสูตรเพื่อปรับปรุงสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง					
ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา						
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่น					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7.	สถานศึกษานำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ อย่างเป็นระบบ					
8.	สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง					
การบริหารจัดการเรียนรู้						
9.	สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้เพื่อเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ					
11.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลากหลาย เน้นความแตกต่างระหว่าง บุคคล					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน					
13.	สถานศึกษาจัดบรรยากาศของโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
14.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้						
15.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน					
16.	สถานศึกษามีการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
ด้านกานิเทศในสถานศึกษา						
17.	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
18.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา					
19.	สถานศึกษาจัดให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษา					
20.	สถานศึกษาได้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
21.	สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ					
22.	ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้ความร่วมมือในการนิเทศภายในสถานศึกษา					
23.	สถานศึกษานำผลการนิเทศในสถานศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการวัดผลประเมินผล						
24.	สถานศึกษาจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ					
25.	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำปฏิทินการวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียน					
26.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลประเมินผล					
27.	สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายตามหลักเกณฑ์ของสถานศึกษา					
28.	สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์แนวการวัดผลประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษาและตรงกับตัวชี้วัด					
29.	ครูมีการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไขช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล					
ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี						
30.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบเอกสารการวัดผลประเมินผล					
31.	สถานศึกษานำผลการวัดและประเมินผลทางการศึกษาไปเป็นแนวทางพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
32.	สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้บุคลากร ในสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการผลิต สื่อและใช้สื่อการเรียนการสอนและ เทคโนโลยี					
33.	ครูมีการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนา สื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน					
34.	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วม อบรมการผลิตสื่อ เทคโนโลยีประกอบ การเรียนการสอน					
35.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ และ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน					
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
36.	สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีแก่ครูอย่างเพียงพอ					
37.	ครูใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการ เรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม					
38.	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครู รู้จักใช้ สื่อ จัดเก็บและบำรุงสื่อการสอนอย่างเป็น ระบบ					
39.	สถานศึกษามีการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
40.	สถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทาง การใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
41.	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการในภาพรวม ของสถานศึกษา					
42.	สถานศึกษาพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยแก่ครู และบุคลากร					
43.	ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการ เรียนรู้รายวิชาของผู้เรียน					
44.	สถานศึกษาประสานงานความร่วมมือใน การศึกษาระดับ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษา และหน่วยงานอื่น					
45.	สถานศึกษาเผยแพร่งานวิจัยกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น					
46.	นำผลการวิจัย มาทำการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการเรียนการสอน อย่างมี ประสิทธิภาพ					
47.	สถานศึกษานำผลการวิจัย มาเป็น สารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา					
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
48.	สถานศึกษามีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และในเขตพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใกล้เคียง					
49.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่ง เรียนรู้แก่ครู ชุมชนท้องถิ่น สถานศึกษาและ หน่วยงานอื่น					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
50.	สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อใช้ แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน					
51.	ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
52.	สถานศึกษาประสานการจัดทำ การพัฒนา และการใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกับบุคคล องค์กร สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น					
53.	สถานศึกษามีการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา					
54.	สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้ แหล่งเรียนรู้ในสถานเพื่อพัฒนา ปรับปรุง แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา					
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา						
55.	สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพของ สถานศึกษา					
56.	สถานศึกษาจัดองค์กรเพื่อรองรับระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา					
57.	สถานศึกษามีการวางแผนประกันคุณภาพ การศึกษาที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ อย่างชัดเจน					
58.	สถานศึกษามีดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาที่มีเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนด					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
59.	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา					
60.	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ในสถานศึกษา					
61.	สถานศึกษานำผลการประเมินประกันคุณภาพของสถานศึกษามาปรับปรุงพัฒนา อย่างสม่ำเสมอ					
62.	สถานศึกษาประสานงานกับสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอก ในระยะเวลาที่เหมาะสม					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ กลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริงเกี่ยวกับความคิดเห็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2

1. ท่านมีแนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางการนิเทศในสถานศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านมีแนวทางการวัดผลประเมินผลในสถานศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....

5. ท่านมีแนวทางการจัดสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี ในสถานศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....

6. ท่านมีแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....

7. ท่านมีแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....

8. ท่านมีแนวทางการประกันคุณภาพในสถานศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางพัชรา สมควร

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข ตารางการหาค่า IOC

ค่า IOC ของแบบสอบถาม

สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

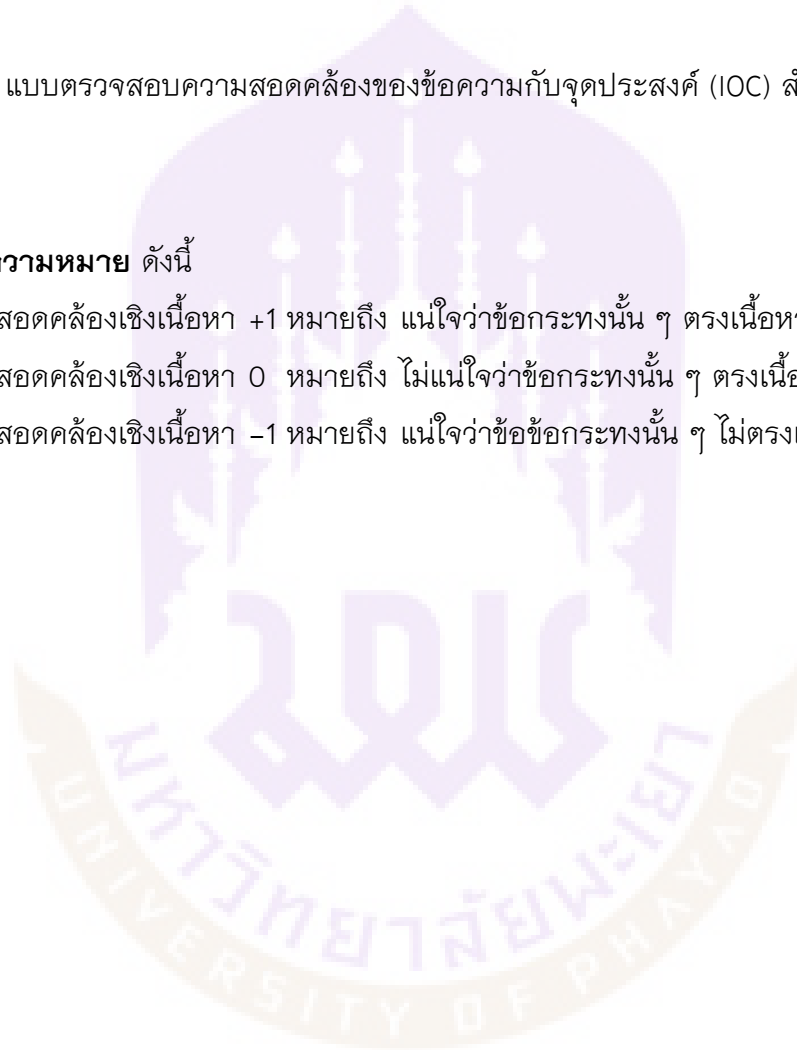
คำชี้แจง แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความกับจุดประสงค์ (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
3 ท่าน

อธิบายความหมาย ดังนี้

ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อกระทงนั้น ๆ ตรงเนื้อหาจริง

ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อกระทงนั้น ๆ ตรงเนื้อหาจริงหรือไม่

ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อกระทงนั้น ๆ ไม่ตรงเนื้อหา

**สภาพการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2**

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา						
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
2	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
3	บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตร	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
4	ครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
5	สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูทำการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อปรับปรุงสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
7	สถานศึกษานำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
8	สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้						
9	สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้เพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
11	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
12	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
13	สถานศึกษาจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
14	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
15	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
16	สถานศึกษามีการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านการนิเทศในสถานศึกษา						
17	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	+2	0	-	0.67	สอดคล้อง
18	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา	+1	0	-	1.0	สอดคล้อง
19	สถานศึกษาจัดให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
20	สถานศึกษาได้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
21	สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
22	สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศภายในสถานศึกษามาพัฒนางานและคุณภาพการศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
23	ผู้บริหารสถานศึกษาผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้ความร่วมมือในการนิเทศภายในสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
24	สถานศึกษานำผลการนิเทศภายในสถานศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู	+1	0	-	0.3	ไม่ สอดคล้อง

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านการวัดผลประเมินผล						
25	สถานศึกษาจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
26	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำปฏิทินการวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
27	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลประเมินผล	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
28	สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายตามหลักเกณฑ์ของสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
29	สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์แนวการวัดผลประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษาและตรงกับตัวชี้วัด	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
30	ครูมีการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไขช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
31	สถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบเอกสารการวัดผลประเมินผล	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
32	สถานศึกษานำผลการวัดและประเมินผลทางการศึกษาไปเป็นแนวทางพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี						
33	สถานศึกษาร่างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการผลิตสื่อและใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
34	ครูมีการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
35	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรมการผลิตสื่อ เทคโนโลยี ประกอบการเรียนการสอน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
36	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
37	สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีแก่ครูอย่างเพียงพอ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
38	ครูใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
39	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครู รู้จักใช้สื่อ จัดเก็บและบำรุงสื่อการเรียนอย่างเป็นระบบ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
40	สถานศึกษามีการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
41	สถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
42	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
43	สถานศึกษาพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยแก่ครูและบุคลากร	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
44	ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้รายวิชาของผู้เรียน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
45	สถานศึกษาประสานงานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
46	สถานศึกษาเผยแพร่งานวิจัยกับบุคคล ชุมชน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
47	สถานศึกษานำผลการวิจัย มาทำการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
48	สถานศึกษานำผลการวิจัย มาเป็นสารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
49	สถานศึกษามีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และในเขต พื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาใกล้เคียง	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
50	สถานศึกษาจัดทำเอกสารเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้แก่ครู ชุมชนท้องถิ่น สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
51	สถานศึกษาจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อใช้ แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน	+1	0	-	0.3	ไม่ สอดคล้อง
52	ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่น	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
53	สถานศึกษาประสานการจัดทำ การพัฒนา และการใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกับบุคคล องค์กร สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
54	สถานศึกษามีการประเมินการใช้ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
55	สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้ แหล่งเรียนรู้ในสถานเพื่อพัฒนา ปรับปรุง แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
56	สถานศึกษานำผลการประเมินการใช้ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	องค์การแห่งการเรียนรู้	ค่า IOC				สรุป
		(+1)	(0)	(-1)	IOC	
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา						
57	สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
58	สถานศึกษาจัดองค์กรเพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพการศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
59	สถานศึกษามีการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างชัดเจน	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
60	สถานศึกษามีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนด	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
61	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
62	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
63	สถานศึกษานำผลการประเมินประกันคุณภาพมาปรับปรุงพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
64	สถานศึกษาประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ในระยะเวลาที่เหมาะสม	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	พัชรา สมควร
วัน เดือน ปี เกิด	3 พฤศจิกายน 2517
ที่อยู่ปัจจุบัน	50 หมู่ 2 ตำบลสบง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลภูซาง (บ้านดอนตัน) จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2552	ครู คศ.1 โรงเรียนอนุบาลภูซาง (บ้านดอนตัน) จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2549	ครู คศ.1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2546	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านทรายทอง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2545	ครู 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านร่องจิกจังหวัดเลย

ผลงานตีพิมพ์

ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

พัชรา สมควร (ผู้บรรยาย). (11 มิถุนายน 2559). สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนภูซาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. ใน การประชุมทางวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2 (หน้า 1412-1425). พะเยา: กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -